Ազգ
Azg
26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 176 (4070)

Բաքուն ցանկանում է, որ Թուրքիան դառնա Մինսկի խմբի համանախագահ

Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի միջազգային հարաբերությունների բաժնի վարիչ Նովրուզ Մամեդովը «Թրենդ»-ին հայտարարել է, թե պաշտոնական Բաքուն ցանկանում է, որ Թուրքիան՝ որպես միջնորդ, ավելի մոտիկից մասնակցի ղարաբաղյան հակամարտության լուծմանը: «Ադրբեջանը կցանկանար, որ Թուրքիան դառնա ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահ», ասել է նա: «Թուրքիան բարեկամ, եղբայրական երկիր, Ադրբեջանի ռազմավարական գործընկերն է ու ներկայացված է Մինսկի խմբում: Բայց Մինսկի խմբի համանախագահությունը ձեւավորվում է փոխհամաձայնության սկզբունքով: Ըստ իս, այն բանի հավանականությունը, որ Հայաստանը կհամաձայնի Թուրքիայի համանախագահությանը, հավասար է զրոյի», հավելել է Ադրբեջանի նախագահի վարչակազմի ներկայացուցիչը, հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Հայաստանին սպառնացող հրասայլ գլխավոր հարցերը Սերժ Սարգսյանի ՄԱԿ-ի ելույթում

Ելույթ ունենալով ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի 63-րդ նստաշրջանում Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը անդրադարձավ վերջին ամիսներին Կովկասում տեղի ունեցած արյունալի իրադարձություններին, նշելով, որ այդ ամենը հնարավոր դարձավ երկրների ղեկավարների սխալ խաղաքականության հետեւանքով: Նախագահը իր ելույթում մանրամասն կերպով անդրադարձավ նաեւ հայ-թուրքական ֆուտբոլային դիվանագիտությանը, նշելով, որ Թուրքիայի նախագահ Գյուլը ընդունելով իր հրավերը համարձակ քայլ կատարեց: Նախագահ Սերժ Սարգսյանի ելույթի մի հատվածը նվիրված էր ղարաբաղյան հիմնախնդրին: Նա ներկաների ուշադրությունը հրավիրեց հարեւան Ադրբեջանի աննախադեպ սպառազինմանը եւ համեմատություններ անցկացնելով վերջին պատերազմի հետ, նշեց դրա ողջ վտանգավորությունը: Միաժամանակ շեշտելով, որ պաշտոնական Բաքվի առաջ քաշած, այսպես կոչված, օկուպացիայի մասին բանաձեւերը եւ դրանց կողմ քվեարկողները միայն սրում են իրավիճակը առանց այն էլ վտանգավոր եւ պայթյունավտանգ տարածաշրջանում: Նախագահը շեշտեց, որ զինադադարի պայմաններում, նույն այդ զինադադարի որեւէ խախտում եւ թեկուզ մեկ կրակոց պետք է գնահատվի որպես ագրեսիա: Անդրադառնալով ազգերի ինքնորոշման միջազգային իրավունքին, Հայաստանի նախագահը հայտարարեց, որ այն մինչեւ այսօր դարձել է փորձաքար շատերի համար, եւ երբ փոքր ժողովուրդները փորձել են դրանից օգտվել, ապա ենթարկվել են հետապնդումների ու ցեղասպանության: Իր ելույթի վերջում նախագահը անդրադարձավ Մարդու իրավունքների եւ Ցեղասպանության կոնվենցիաների ընդունման 60 ամյակին, նշելով, որ որպես Ցեղասպանություն տեսած ժողովուրդ կարեւորում է դրանց ընդունումը, որպես հետագայում հնարավոր ցեղասպանությունների կանխարգելման միջոցի, միաժամանակ շեշտելով, որ թեեւ մարդու իրավունքների պաշտպանության եւ ժողովրդավարության հարցում Հայաստանում կան թերություններ, եւ երիտասարդ ժողովրդավարության մեր երկիրը դեռ շատ բաներ ունի սովորելու, սակայն Հայաստանը փորձում է ուրիշների սխալները չկրկնել:

Ելույթի ամբողջ տեքստը կարող եք կարդալ «**Ազգ**»-ի կայքէջի լուրերի բաժնում:

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը Նյու Յորքի իր կեցավայրում ընդունել է ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսին: Քննարկվել են հայ-ամերիկյան հարաբերություններին եւ տարածաշրջանային զարգացումներին առնչվող հարցեր:

Ամ

2009-ի բյուջեն կկազմի ավելի քան 3 մլրդ դոլար

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

2009-ի պետական բյուջեի նախագիծը երեկ հաստատեց կառավարությունը եւ ուղարկեց Ազգային ժողովի քննարկմանը: Երկրի գլխավոր ֆինանսական փաստաթղթի մասին կառավարության նիստից հետո լրագրողներին մանրամասներ հաղորդեցին ֆինանսների նախարար Տիգրան Դավթյանը եւ փոխնախարար Պավել Սաֆարյանը:

Ինչպես նշեց Տիգրան Դավթյանը, բյուջեի նախագծի հիմքում դրված են մի քանի առանցքային փաստաթղթեր՝ կառավարության գործունեության 2008-2012 թվականների ծրագիրը, աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագիրը (վերանվանված կայուն զարգացման ծրագիր), ինչպես նաեւ ֆինանսների նախարարության եւ Կենտրոնական բանկի մասնագետների մակրոտնտեսական կանխատեսումները, միջազգային ֆինանսական կառույցների փորձագետների եզրակացությունները:

Այսպիսով, ըստ բյուջեի նախագծի, եկող տարի կանխատեսվում է համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ) 9,2 տոկոս աճ: Միաժամանակ, բյուջեով նպատակադրվել է ունենալ ցածր գնաճ՝ 4 տոկոս՝ գումարած կամ հանած 1,5 տոկոս: Նման ցածր գնաճի համար, ֆինանսների նախարարի հավաստմամբ, ստեղծվել են բոլոր նախադրյալները: Մասնավորապես, եկող տարի ծրագրվում է 1 տոկոսից էլ ցածր բյուջեի դեֆիցիտ (պակասուրդ), որը հնարավորություն է տալիս զսպելու գնաճային ճնշումները:

ՀՆԱ-հարկեր հարաբերակցությունն ավելանալու է 0,4 տոկոսային կետով եւ կազմելու է 17,4 տոկոս: Այս տարի այդ ցուցանիշը կկազմի 17 տոկոս: Համախմբված բյուջեն, որը ներառում է նաեւ համայնքային բյուջեները, եկամտային մասով կկազմի 927,1 մլրդ դրամ, ծախսային մասով՝ 967,1 մլրդ դրամ:

Տես էջ 3

Մարի Յովանովիչ. «Հայաստանի մեկուսացվածությունը վերացնելը դարձել է անհրաժեշտություն»

Երեկ Մ. Նահանգների դեսպանատանը բարեգալստյան ընդունելություն էր ի պատիվ դեսպան Մարի Յովանովիչի: Ներկա էին հայաստանյան պետական տարբեր գերատեսչությունների ղեկավարներ ու ներկայացուցիչներ, օտարերկրյա դեսպաններ, կուսակցությունների պետեր, կրթական եւ հասարակական կազմակերպությունների ու լրատվամիջոցների ղեկավարներ: Նորանշանակ դեսպան տիկին Մարի Յովանովիչը, Մ. Նահանգներ-Հայաստան բարեկամության կենաց բաժակ բարձրացնելուց առաջ արտասանած ողջույնի հակիրճ խոսքում, որն, ի դեպ, սկսեց հայերեն լեզվով, հիշեցրեց երկու երկրների ու ժողովուրդների միջեւ պատմական-բարեկամական խոր կապերը եւ արագ անցում կատարելով դեպի մեր օրերը, շեշտեց, որ Մ. Նահանգները շարունակում է ուղիներ փնտրել, հատկապես վերջին երկու ամիսներին պատահած իրադարձություններից հետո, Հայաստանը դուրս բերելու իր մեկուսացումից: «Հայաստանի մեկուսացվածությունը վերացնելը, ասաց նա, դարձել է անհրաժեշտություն»: Տիկին Յովանովիչն անդրադարձավ նաեւ նախագահ Գյուլի Հայաստան այցելությանը, որը նոր հույսեր է ներշնչում տարածաշրջանային անվտանգության ու բարօրության համար, միաժամանակ հույս հայտնեց, որ ղարաբաղյան հիմնահարցն իր լուծումը կգտնի: Տիկին դեսպանը խոստացավ ջանք չխնայել Հայաստանի ժողովրդավարության զարգացման եւ առկա խնդիրների կարգավորման ուղղությամբ:

Տ. Թորոսյանը հանդիպեց աշխատակազմի հետ

Ազգային ժողովի նախագահ Տիգրան Թորոսյանը երկրորդ անգամ կներկայացնի իր հրաժարականը: Այդ մասին նա հայտնել է Ազգային ժողովի աշխատակազմի հետ հանդիպման ժամանակ: «Ես երկրորդ հրաժարականը ներկայացնելու եմ եւ այսօր ուզում եմ պարզապես բոլորիդ շնորհակալություն հայտնել համատեղ աշխատանքի համար», Ազգային ժողովի հասարակայնության հետ կապերի վարչության փոխանցմամբ, ասել է Թորոսյանը աշխատակազմի անդամների հետ հանդիպման ժամանակ, միաժամանակ ներողություն խնդրելով, եթե ուշադիր չի եղել ինչ-որ մեկի խնդրի նկատմամբ: «Կան երեւույթներ, կան կառույցներ, որոնց վերաբերյալ դեռեւս կարծրացած, կաղապարված պատկերացումներ կան», նշել է Տիգրան Թորոսյանը: Հրաժարականը Թորոսյանը ներկայացրել էր սեպտեմբերի 19-ի արտահերթ նիստում: Ազգային ժողովի կանոնակարգով նախատեսված ժամկետը լրանալուց անմիջապես հետո հրաժարականը կրկնելու դեպքում ընդունված կհամարվի, որին կհետեւի ԱԺ նոր նախագահի ընտրությունը:

Վաղվա «Ազգ. Մշակույթ-Հավելվածում»

Շարունակում ենք Վիլյամ Սարոյանի եւ Մանուել Թոլեգյանի արվեստի մասին ուշագրավ զրույցների տպագրությունը:

Առաջարկում ենք Վազգեն Գաբրիելյանի գրախոսությունը Վահագն Գրիգորյանի «Ժամանակի գետը» վեպի մասին: Բեյրութահայ գործարար, բազմաթիվ գրքերի մեկենաս Արմեն Հարությունյանի եւ գրականագետ, արվեստաբան Լեւոն Հախվերդյանի նամակագրության վերջերս հրատարակված ժողովածուին է անդրադառնում թատերագետ Վարսիկ Գրիգորյանը:

Լեռ Կամսարի թոռնուհու՝ Վանուհի Թովմասյանի «Ընդամենը մեկ պատասխանը Գրիգոր Աճեմյանի երկու գրախոսականներին»:

Ժամանակը եւ տպագիր գիրքը. հեղինակ-հրատարակիչ-տպագրիչ-գրավաճառ ցանց. վիճակ, մտահոգություն, առաջարկներ՝ Մելանյա Բադալյանի հրապարակումների շարքում:

Մ. Բ.

«Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմը» կարող է այլընտրանք չլինել մյուս կառույցների համար

Սակայն դա դարձել է ցեղասպանության եւ Ղարաբաղի հիմնահարցերում սեփական տեսակետներն առաջ մղելու պատեհ առիթ Թուրքիայի համար

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Երեւանյան այցը, միջազգային մամուլի լայն արձագանքը դրան, ԱՄՆ-ում եւ Եվրամիությունում դրա առնչությամբ արված գոհունակության պաշտոնական հայտարարությունները, ինչպես նաեւ վերջիններիս աննվերապահ աջակցությունը վարչապետ Էրդողանի «Կովկասի կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմի» նախաձեռնությանը, մեծապես ոգեւորել են Թուրքիայի ղեկավարներին: Թերեւս դա է պատճառը, որ նրանք միջազգային ֆորումներում, աշխարհի առաջնակարգ թերթերի էջերում ոչ մի առիթ բաց չեն թողնում՝ ընդգծելու Հարավային Կովկասի «սառեցված» հակամարտությունների կարգավորման, Հայաստան-Ադրբեջան-Վրաստան հարաբերությունների զարգացման այն դերակատարությունը, ինչն ստանձնել է Թուրքիան հարավօսական պատերազմի ավարտին:

Ինչ խոսք, նախագահ Գյուլի այցը Երեւան պատեհ առիթ է ստեղծել Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների զարգացման համար: Սակայն առիթը նպատակին ծառայեցնելու համար անհրաժեշտ է, որ Թուրքիայի ղեկավարները բարի կամք դրսեւորեն Հայաստանի նկատմամբ: Գուցե նրանք ունեն այդ կամքի դրսեւորման պատրաստակամությունը, բայց եւ այնպես, նախապատվությունը տալիս են ԱՄՆ-ի ու ԵՄ-ի աջակցությունը վայելող «Կովկասի կայունության ու համագործակցության պլատֆորմի» նախաձեռնությամբ եւ հարավօսական պատերազմի ավարտին Արեւմուտքի հավանությունը վայելող դերակատարությամբ ստեղծված ավելի պատեհ առիթին եւ ամեն կերպ առաջ են մղում ինչպես Հայոց ցեղասպանության, այնպես էլ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության վերաբերյալ սեփական տեսակետները:

Տես էջ 2

Հայաստանի մասին՝ Ադրբեջանից եւ Թուրքիայից

Մենք էլ կարող էինք տեղեկացնել...

Համաշխարհային ինտերնետային առաջատար որոնման համակարգերում Հայաստանի մասին տեղեկություններ եւ լրահոս փնտրելիս բավականաչափ տեղեկատվություն կգտնենք, սակայն հիմնականում թուրքական ու ադրբեջանական աղբյուրներից, նրանց հաջորդում են վրացական, ապա չինական լրատ-

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

վամիջոցները: Իսկ հայկական լրատվամիջոցները համարյա չեն օգտագործում ինտերնետային հնարավորությունները: Մինչդեռ ընդամենը լուրեր կազմելու ձեւն ու հաճախականությունը կարող էին բերել լիովին այլ արդյունքի՝ լուծելով քարոզչական տարածքում մեր հաջողությունների սակավության խնդիրը: Այս խնդրին երեկ «Ուրբաթ» ակումբում անդրադարձավ «Հարելյան publishing» ինտերնետային լրատվամիջոցի ղեկավար **Արմեն Հարելյանը**: Կարեւորագույն այս խնդրի լուծումը մեծապես կշահի, եթե հայաստանյան լրատվամիջոցների ղեկավարությունը կամ, որ առավել նպատակահարմար է, լրատվամիջոցների հետ աշխատող որեւէ կազմակերպություն լրջորեն զբաղվի որոնման համակարգերի օպտիմալացում նորահայտ գիտության ձեռքբերումները կիրառելով, այդ դեպքում ուղղակիորեն կվերանա տարածաշրջանով հետաքրքրվող օտարերկրացու տեղեկատվական այն շրջափակումը, որն ինքներս էլ հեղինակում ենք: Սրանում համոզված է Արմեն Հարելյանը, որն իր գիտելիքներն ու փորձը հաղորդելու առաջարկը գրավոր ներկայացրել է հայաստանյան տպագիր լրատվամիջոցներին, սակայն դեռեւ պատասխան չի ստացել, փոխարենը լրագրողների անհատական պատրաստակամությունը մեծ է, որ հաստատվել է մասնավոր զրույցներում: Իսկ երեկ հրավիրված ասուլիսում բանախոսը ներկայացրեց ամենապարզ կանոնները, որոնք անհրաժեշտ են ինտերնետային որոնման համակարգերի կողմից ընկալելի, հետեւաբար եւ համաշխարհային ընդգրկման հասանելիություն ձեռք բերելու համար. «Google-ի որոնման համակարգը ՀՀ հապավումը թե՛ ռուսերեն եւ թե՛ հատկապես անգլերեն (նույնացվում է ռեւմատիզմ հիվանդության հետ) թարգմանության դեպքում չի ընթերցում որպես Հայաստան: Իսկ ընթերցողը հենց երկրի անունով է փնտրում տեղեկատվությունը եւ համակարգն էլ այդպես է ընտրում լուրը: Լուրն էլ, ըստ համակարգի պահանջի, պետք է բաղկացած լինի նվազագույնը 5 պարբերությունից՝ 400 բառ, իսկ վերնագրում եւ յուրաքանչյուր պարբերությունում պետք է ներառի բանալի բառը եւ ոչ ավել, քան երկու անգամ»:

Արմեն Հարելյանի դիտարկմամբ հայկական լրատվամիջոցներից ինտերնետային առաջատար որոնման համակարգերում առաջատարի դերը ամեն օր ստանձնում է «Ազգ» օրաթերթը՝ դա համընկնում է համարի ինտերնետային տարբերակի տեղադրման ժամանակի հետ ու տեւում մոտ մեկ ժամ, դրան հաջորդում է ադրբեջանական լրատվամիջոցների գրոհը: Նույն համակարգում երբեմն հայտնվում են նաեւ «Պանարմենիանն» ու «Պանորամա», շատ հազվադեպ՝ «Ա1+»-ը եւ Թուրքիայում հրատարակվող «Հայթերթ» տարբերակը:

Ինտերնետային որոնման համակարգերում հայկական լրատվամիջոցների մշտական ներկայության համար Արմեն Հարելյանի համոզմամբ. «Անհրաժեշտ է տպագիր մտածողությունը, ինտերնետային մտածողությունն ու հնարավորությունները զուգորդել՝ ապահովելով ոչ միայն լրատվության օպերատիվություն, այլեւ հաճախականություն: Այլապես ստացվում է՝ համարը պատրաստ է, իսկ մենք փակ՝ անգամ ինտերնետում: Մինչդեռ աշխարհում լրատվությունը 24 ժամ եւ 7 օր է»:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Կովկասի կայունության եւ համագործակցության ...

1-ին էջից

Այդ ընթացքում հայ-թուրքական հարաբերությունների բարելավումը նորից պայմանավորվում է «Ադրբեջանի հետ Հայաստանի հարաբերությունների զարգացմամբ» եւ իբրեւ զարգացման միջոց՝ մատնացույց է արվում «օկուպացման տակ գտնվող Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորումն Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության շրջանակներում», ինչպես սեպտեմբերի 23-ին ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայում արեց նախագահ Գյուլը:

Մինչդեռ, «Կովկասի կայունության ու համագործակցության պլատֆորմի» ստեղծման հարցում առանցքայինը հենց Հայաստանի դիրքորոշումն է, որովհետեւ «մասնակցությունից հրաժարվելու» նրա գեթ մեկ հայտարարությունը բավական է եւ թուրքական այդ նախաձեռնությանը, եւ Թուրքիայի նախաձեռնությամբ պայմանավորված վերիիշյալ դերակատարությունը ձախողելու համար:

Հայ-թուրքական հարաբերությունների բարելավման նախապայմաններին «Ռեֆերանս» թերթի սեպտեմբերի 24-ի համարում անդրադարձել է Թուրքիայի հանգուցյալ նախագահ Թուրգութ Օզալի խորհրդական **Ջենգիզ Չանդարը**: Նա գրել է. «Արտգործնախարար Ալի Բաբաջանը հաստատեց իմ ենթադրությունները՝ հայտարարելով, որ Թուրքիա-Հայաստան եւ Ադրբեջան-Հայաստան հարաբերություններում զարգացումն ակնկալվում է Ադրբեջանում հոկտեմբերի 15-ին նշանակված նախագահական ընտրություններից հետո: Թուրքիա-Հայաստան հարաբերություններում զարգացում ասելով պետք է հասկանալ «դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումն ու սահմանների բացումը», իսկ Ադրբեջան-Հայաստան հարաբերություններում՝ «առաջընթաց Ղարաբաղյան հիմնահարցում»: Եթե մինչեւ տարեվերջ, նոյեմբերին կամ դեկտեմբերին հնարավոր լինի Ղարաբաղի հիմնախնդիրը հանգեցնել ադրբեջանցիներին բավարարող արդյունքի, ապա զուգահեռաբար հայտարարվելու է Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման, ինչպես նաեւ սահմանների բացման մասին»:

«Ինտերնեյշնլ հերալդ տրիբունի» նույն օրվա համարում էլ Թուրքիայի արտգործնախարար **Ալի Բաբաջանը** մանրամասնել է «Կովկասի կայունության ու համագործակցության պլատֆորմի» նախաձեռնության բնույթը, նպատակներն ու ստեղծման առաջադրանքները: Նա անդրադառնալով Ռուսաստան-Վրաստան առճակատմանը, ընդգծել է դրա շուտափույթ հաղթահարման անհրաժեշտությունը, ասել է, որ ռուս-վրացական բախումները բացասական ներգործություն են ունեցել տարածաշրջանի բոլոր երկրների վրա, իսկ Հայաստանին եւ Ադրբեջանին զրկել հաղորդակցության մայրուղիներն օգտագործելու հնարավորությունից:

Բաբաջանը միանշանակ գրել է, որ բախումների հետեւանքով սպառնալիքի տակ է դրվել Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի եւ Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի անվտանգությունը, ինչպես նաեւ՝ մտավախություններ են առաջացել Բաքու-Թբիլիսի-Կարս երկաթուղային նախագծի իրագործման առնչությամբ: Այնուհետեւ նա շարունակել է. «Կովկասում խաղաղությունն ու կայունությունը երկարաժամկետ հեռանկարում վերահաստատելու համար Թուրքիան երեք ուղղություններով դիվանագիտական գործունեություն է ծավալում: Տարածաշրջանում փոխվստահության պակասը պարարտ հող է ստեղծում անկայունության եւ անվստահության մթնոլորտի ձեւավորման, ինչպես նաեւ Վրաստանի օրինակով նոր պատերազմների սանձազերծման համար: Անհրաժեշտ է, որ Կովկասի երկրներն իրենց խնդիրները սեփական միջոցներով լուծելու գործում մեթոդ մշակեն»:

Թուրքիայի արտգործնախարարն այդ առումով կարեւորել է «Կովկասի կայունության ու համագործակցության պլատֆորմը», նշել է, որ դրա նպատակը տարածաշրջանի երկրների միավորումն է, ապա եւ ավելացրել է. «Ժամանակն է որդեգրել տարածաշրջանային, սակայն միաժամանակ ընդգրկուն այնպիսի դիրքորոշում, որն օգտակար կլինի ժողովուրդների միջեւ փոխվստահության հաստատման համար: Այդ առումով պատեհ առիթ է «Կովկասի կայունության ու համագործակցության պլատֆորմը», դրա ձեւավորումն ամենեւին չի ենթադրում դառնալ Կովկասի խնդիրներով զբաղվող որեւէ կառույցի, մեխանիզմի կամ միջազգային կազմակերպության այլընտրանքը: Ընդհակառակը, դա տարածաշրջանի երկրների հաղորդակցության նպաստող հավելյալ պլատֆորմ է, ինչպես նաեւ կայունության, անվտանգության եւ համագործակցության զարգացմանը միտված երկխոսության ֆորում»:

Բաբաջանը գրել է, որ նախագահ Գյուլի այցով Թուրքիան հանդես է բերել Հայաստանի հետ երկկողմ հարաբերությունների նորմալացման համար բարենպաստ մթնոլորտի ձեւավորման նախաձեռնություն, անդրադարձել է ՀՀ արտգործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանի հետ Երեւանում ունեցած հանդիպմանը, ինչպես նաեւ այդ հանդիպման ընթացքում քննարկված հարցերին եւ նշել. «Քանի դեռ կա երկխոսություն, ապա տարածաշրջանային խնդիրներից ոչ մեկը չի կարող առաջադրվել որպես անլուծելի խնդիր»: Վերջում արտգործնախարար Բաբաջանը մատնանշել է. «Թուրքիան պետությունների անկախության, ինքնիշխանության եւ տարածքային ամբողջականության պես միջազգային հիմնարար նորմերի համոզված պաշտպանն է»:

ԱՐԵՎԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԻԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Արեւային խոհանոցն՝ իրականություն

Հուլիսի 12-ի **«Ազգի»** հասարակական-քաղաքական հավելվածում գրել էինք Վահան Համազասպյանի ստեղծած անհատական հելիոհամակարգերի մասին, որոնք արեւի էներգիան կիրառական գործածության ուղղող սարքեր են: Գրել էինք, որ Համազասպյանն ուզում է հելիոֆիկացնել հայրենի Սառնաղբյուր գյուղը: Հրապարակումը, ճիշտ է, մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել, սակայն այդպես էլ դեռ ֆինանսներ չեն գտնվել՝ մի երկու տասնյակ հելիոսարքեր պատրաստելու եւ Սառնաղբյուրում տեղադրելու համար, որից հետո տեղի կունենար Սառնաղբյուրի հելիոֆիկացման շնորհանդեսը: կաթսա են տեղադրում սարքի վրա՝ արեւով եփելու համար, բարձրացնում-իջեցնում են, եփած գյուղմթերքը հաճույքով համտեսում:

Ըստ Համազասպյանի՝ Աբովյանում բացված արեւային դասընթացների նպատակը, մինչ այս գործի կարեւորությունը մեր նախարարներին հասցնելը, երիտասարդներին հելիոհամակարգերի վերաբերյալ փորձին, գործի նրբություններին ծանոթացնելն է, նաեւ այն՝ որ այս գործը կարելի է բիզնես դարձնել:

Առայժմ հելիոբիզնեսի մի տարբերակ կա՝ արեւային էներգիայով եփվող սնունդի պատրաստում եւ առաքում: Սարքին մոտիկ ռեստորանները

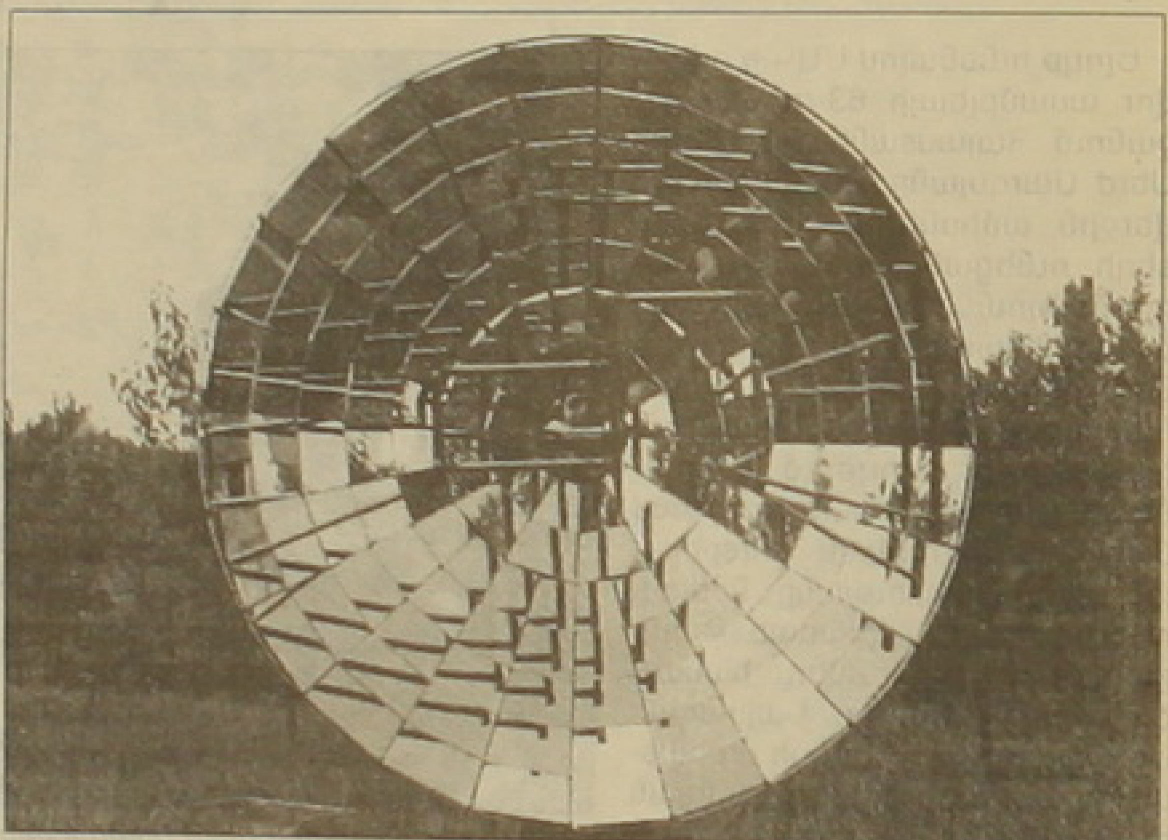

Համազասպյանն առայժմ ակտիվ հանդիպումներ է ունենում տարբեր պաշտոնյաների հետ, իսկ երեկ Աբովյան քաղաքի կրթահամալիրում տեղադրված այդպիսի սարքերից մեկը, ակադեմիկոս Պարիս Հերունու՝ արեւային տեխնիկայի վերաբերյալ դասախոսությունից հետո, ներկայացրեց հյուրերին: Ընդհանրապես՝ այս կրթահամալիրում որոշել են արեւային թեմաներով դասընթացներ կազմակերպել՝ դասախոսելու հրավիրելով ոլորտի գիտնականներին: Համազասպյանը իր սարքի հմայքները ներկայացնելով՝ պատմեց, որ մեկ ամիս է՝ կրթահամալիրի սաները դասեր են անցնում արեւային սարքի օգնությամբ, սովորում ոլորտում արեւի էներգիայի կիրառման աշխարհում ընդունված փորձի եւ հայ գիտնականների ձեռքբերումների մասին. բոլորն ուզում են այդ դասին անպայման մասնակցել, շատ հանգիստ հետաքրքրվում են արդեն, անգամ երբեմն արեւի էներգիայով եփած խաշլամա պատվիրում՝ որպես էկզոտիկ ուտեստ. «Եթե գյուղացիները պատվիրեն-տանեն իրենց մոտ՝ առաջինը Սառնաղբյուրում կտեղադրենք», շարունակում է երազել Համազասպյանը. «Դե, մենք անհույս չենք՝ ունենք մեր բիզնես տարբերակը՝ արեւով եփած գյուղմթերքներ: Տեմպն է մի քիչ անհանգստացնում, հարցեր կան, որ կախված են բոլոր նախարարություններից», մի քիչ մտահոգվում է արեւի էներգիան Հայաստանի կենցաղ մտցնելու ջատագովը, որ հենց այսօր հանդիպելու է գյուղնախարարի հետ՝ որոշ խնդիրներ ճշտելու. «Բնակչությունն անտեղյակ է էս գործին, Սառնաղբյուրում որ դնենք առաջին արեւային խոհանոցը, մարդիկ գործնականում կիմանան դրանց օգուտի մասին»:

Մ. Խ.

Մյուռոնօրհնեքի առիթով նախատեսված միջոցառումներ

Ս. Էջմիածնում սրբալույս մյուռոնի օրհնությանը նվիրված նախատեսվել են մի շարք հիմնական միջոցառումներ՝

26 սեպտեմբերի. ժամը 11-ին տեղի կունենա «Շողակաթ» հեռուստաընկերության նոր շենքի բացումը, իսկ 16-ին Մայր աթոռի Ս. Վարդան եւ Ս. Հովհաննես Մկրտիչ մատուռ-մկրտարանի օծման արարողությունը՝ հանդիսապետությամբ Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի:

27 սեպտեմբերի. հոգեհանգստյան կարգ տեղի կունենա Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիրում ժամը 11-ին, իսկ 17-ին՝ էկումենիկ աղոթք Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում:

28 սեպտեմբերի. ժամը 10.30-ին Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում մյուռոնօրհնեքի առիթով սուրբ պատարագ, իսկ 17-ին՝ մյուռոնօրհնեքը ձեռամբ Գարեգին Վեհափառ հայրապետի եւ 12 եպիսկոպոսների:

29 սեպտեմբերի. ժամը 19-ին Երեւանի Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում «Անուշ» օպերայի բեմադրությունը՝ մասնակցությամբ կանադահայ հանրահայտ երգչուհի Ալին Գուբանի:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 582863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 0010

Պահանջում են քրեական պատասխանատվության ենթարկել դատավոր Եվա Դարբինյանին

«Պիցցա դի Ռոմայի» տնօրեն Գեւորգ Սաֆարյանի եւ մատուցողուհի Անուշ Ղավալյանի նկատմամբ քրեական գործը քննում է Երեւանի քրեական դատարանի դատավոր Եվա Դարբինյանը:

Երեկվա ասուլիսում Գեւորգ Սաֆարյանի եւ Անուշ Ղավալյանի փաստաբան Արթուր Գրիգորյանը հայտնեց, թե դատավոր Եվա Դարբինյանը օրինազանցություն է թույլ տալիս մի դեպքում մերժելով պաշտպանների միջնորդությունները, մեկ այլ դեպքում անտեսելով դրանք: Ա. Գրիգորյանի խոսքով, դատավորի հետին թվով նշագրված եւ ձեռագրով ու ջնջումներով գրված որոշմամբ իր պաշտպանյալները երկու ամսից ավելի շարունակում են կալանավորված մնալ: Իսկ երբ փաստաբանները դատավորին ինքնաբացարկի միջնորդություն են ներկայացրել, պատճառաբանելով, որ նա գործին ոչ օբյեկտիվ մոտեցում է դրսեւորում, վերջինս առանց քննարկման մերժել է:

Փաստաբան Գրիգորյանը հիշեցրեց լրագրողներին, որ իր պաշտպանյալները մեղադրվում են «Պիցցա դի Ռոմայի» հարկերը վճարելուց չարամտորեն խուսափելու մեջ. «իբր իմ պաշտպանյալները ցույց են տվել առեւտրի շրջանառության շատ ավելի պակաս թիվ, քան եղել է իրականում: Բայց այդ շրջանառության հաշվարկման հիմքում դրվել են օբյեկտներից տառացիորեն գողացված համակարգչից հանված տվյալներ»: Փաստաբանի խոսքերով՝ դեռեւս քրեական գործ չհարուցված, հարկային պետական ծառայության աշխատակիցները, 6-րդ վարչության աշխատողների հետ մտել եւ ուժի գործադրումով տարել են համակարգիչները:

«Մի կտոր թղթի վրա գրել են, որ ստուգումներ պիտի իրականացվեն: Հետո կվերադարձվեն համակարգիչները: Նման քննչական կամ դատավարական գործողություն, կամ այդ օրենքով սահմանված նման գործողություն գոյություն չունի», ընդգծեց փաստաբան Գրիգորյանը:

Փաստաբանի պնդմամբ՝ այդ համակարգիչները մի քանի օր մնացել են ոստիկանությունում եւ կապարակնքված չեն եղել. «Ամենայն հավանականությամբ այսօր կարող ենք հայտարարել, որ այդ համակարգչի ծրագրի մեջ կատարվել են այնպիսի փոփոխություններ, որոնք ցույց են տալիս, թե շրջանառությունը եղել է վիթխարի, եւ Գեւորգ Սաֆարյանը խուսափել է հարկերը վճարելուց: Անուշ Ղավալյանին էլ, որ իրականում մատուցողուհի է աշխատել այնտեղ, վերագրում են, թե իբր եղել է գանձապահ եւ Գեւորգ Սաֆարյանի հանցակից», ասում է փաստաբան Գրիգորյանը ու հավելում, որ դատարանի հերթական նիստը նշանակված է եղել սեպտեմբերի 23-ին, սակայն Ե. Դարբինյանի որոշմամբ չեղյալ է հայտարարվել՝ մեղադրյալի առողջական վիճակի ստուգման պատճառաբանությամբ:

Փաստաբանները բողոք են ուղղել ՀՀ նախագահին, վարչապետին, խորհրդարանի նախագահին, արդարադատության նախարարին, վճռաբեկ դատարանի նախագահին, գլխավոր դատախազին, ինչպես նաեւ տեղեկատվություն են փոխանցել ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակին, Ամերիկյան իրավաբանների ասոցիացիայի երեւանյան գրասենյակին:

Իրողությունը հաշվի առնելով, փաստաբանները մի քանի անգամ բոյկոտել են դատական նիստը եւ լքել են դատարանի դահլիճը, Ե. Դարբինյանի որոշմամբ նրանց նկատմամբ կարգապահական վարույթ է հարուցվել:

Փաստաբանների միության նախագահ Ռուբեն Սահակյանը նշեց, որ կարգապահական հանձնաժողովի անդամներն առայժմ ուսումնասիրում են գործը:

«Օրենքով կարգապահական վարույթի գործը լսելու համար նախատեսված է երկու ամիս, իսկ գործընթացը դեռ նոր է սկսվել», նկատեց Ռուբեն Սահակյանը:

«Եվա Դարբինյանի եւ դատախազի միջեւ տարբերություն չկա: Մենք փաստում ենք, որ կա դատավոր, որ հագել է դատախազի պատմուճան: Եվա Դարբինյանի պատճառով Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը ՀՀ-ի դեմ մեկ այլ գործով արդեն իսկ կայացրել է դատապարտող վճիռ, եւ Հայաստանը պետք է վճարի 4000 եվրո», հայտնեց Արթուր Գրիգորյանը:

Ռուբեն Սահակյանը նշեց, որ փաստաբանների աշխատանքում բացթողումներ չեն եղել: «Մեծ բացթողումներ ունեցել է մեղադրող կողմը, եւ ավելի մեծ՝ քննիչներն ու դատավորը: Վերջիններիս բացթողումները երբեմն այն աստիճանի են հասնում, որ մենք ստիպված ենք լինում ասել, որ նրանք խախտման եզրին են գործում», ասաց փաստաբանների պալատի նախագահը:

Փաստաբանները պայքարելու են մինչեւ վերջ եւ պահանջելու են Եվա Դարբինյանին քրեական պատասխանատվության ենթարկել:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

2009-ի բյուջեն կկազմի ավելի քան 3 մլրդ դոլար

1-ին էջից

1 շնչին ընկնող ՀՆԱ-ն տարեկան՝ 4300 դոլար

Ինչ վերաբերում է պետական բյուջեին, ապա 2009-ին եկամուտներն այստեղ կկազմեն 905 մլրդ դրամ, որը դոլարային արտահայտությամբ ներկայիս փոխարժեքով փոքր-ինչ բարձր է 3 մլրդ դոլարից: Ծախսային մասը կկազմի 945 մլրդ դրամ: Դեֆիցիտը կկազմի 40 մլրդ դրամ, որի 30 մլրդ դրամը կծածկվի ներքին աղբյուրների, մնացածը՝ արտաքին աղբյուրների հաշվին: Ընդ որում, 2008-ի բյուջեի եկամտային մասի 746 մլրդ դրամի համեմատ, 2009-ի բյուջեի եկամտային մասն ավելացել է 24 տոկոսով, իսկ 945 մլրդ դրամ ծախսային մասը՝ 2008-ի 822 մլրդ դրամի համեմատ՝ 13 տոկոսով: 2009-ի բյուջեի եկամուտները կկազմեն ՀՆԱ 21 տոկոսը, ծախսերը՝ 22,7 տոկոսը, իսկ դեֆիցիտը՝ 0,96 տոկոսը: 1 շնչին ընկնող համախառն ներքին արդյունքը 2009-ին կլինի 4300 դոլար: Եկող տարի սպասվում է 4 տրիլիոն 169 մլրդ դրամ համախառն ներքին արդյունք, այս տարվա բյուջեով նախատեսված 3 տրիլիոն 520 մլրդ դրամի համախառն ներքին արդյունքի փոխարեն:

905 մլրդ եկամտային մասից 726 մլրդ դրամը կկազմեն զուտ հարկային մուտքերը, 128 մլրդ դրամը սոցիալական ապահովագրության վճարները:

Տիգրան Դավթյանի հավաստմամբ, եկող տարվա բյուջեն սոցիալական ուղղվածություն է ունենալու, քանի որ էապես ավելանալու են կրթությանը, առողջապահությանն ու սոցիալական ապահովվածությանն ուղղվող միջոցները:

Նախարարին ուղղված «Ազգի» առաջին հարցն այն էր, թե որքա՞ն են կազմելու պաշտպանությանը հատկացված ծախսերը: Դրան ֆինանսների նախարարը պատասխանեց, որ պաշտպանության ոլորտին ընդհանուր հատկացվելու է 149 մլրդ դրամ, իսկ միայն նախարարությանը՝ 144 մլրդ դրամ: Դա կազմում է ՀՆԱ 3,5 տոկոսը եւ 24 մլրդ դրամով կամ մոտ 20 տոկոսով ավելի է 2008-ին պաշտպանության նախարարությանը հատկացված 120 մլրդ դրամից:

Մեր հաջորդ հարցն այն էր, թե եկող տարի ակնկալվող գազի, էլեկտրաէներգիայի եւ ջրի սակագների բարձրացման առնչությամբ չկա՞ն անապահով խավի համար նախատեսված սոցիալական կոնկրետ ծրագրեր, Տիգրան Դավթյանը պատասխանեց, որ առանձին ծրագրեր չկան եւ ամեն ինչ նախատեսվում է իրականացնել ընդհանուր սոցիալական ծախսերի շրջանակում: Իսկ սոցիալական ծրագրերին, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, ավելի մանրամասն անդրադարձավ փոխնախարար Պավել Սաֆարյանը:

Ֆինանսների փոխնախարարը հայտնեց, որ թեեւ այս տարվա ծրագրում չկա քաղծառայողների եւ բարձրաստիճան ծառայողների աշխատավարձերի ավելացման որոշում, բայց կախված ստաժից, դասային աստիճաններից բարձրացումներ կլինեն, իսկ ընդհանուր առմամբ քաղծառայողների միջին աշխատավարձն այս տարի կբարձրանա 6 տոկոսով:

Կենսաթոշակները կբարձրանան 17,5 տոկոսով

Մշակույթի ոլորտի աշխատողների աշխատավարձը հունվարի 1-ից կբարձրանա 10 տոկոսով: Այս տարվա հունիսից նրանց աշխատավարձը բարձրացել էր 20 տոկոսով:

Ոստիկանների միջին աշխատավարձը կբարձրանա եւ կհավասարվի քննիչների միջին աշխատավարձին: Դրա համար բյուջեից լրացուցիչ 900 մլն դրամ է հատկացված: Կտրուկ՝ 40 տոկոսով բարձրանալու են հարկային համակարգի աշխատողների աշխատավարձերը, ինչի համար հատկացվել է 1 մլրդ դրամ: Եկող տարի Հայաստանում նվազագույն աշխատավարձը կդառնա 30 հազար դրամը, այս տարվա 25 հազար դրամի փոխարեն: Բարձրանալու են նաեւ ուսուցիչների եւ դպրոցների վարչական աշխատողների աշխատավարձերը, ինչպես նաեւ բուժհիմնարկներում 1 հիվանդի համար հատկացվող գումարը:

Կենսաթոշակները եկող տարվա հունվարի 1-ից կբարձրանան միջինը 17,5 տոկոսով: Ներկայիս 21800 դրամ միջին կենսաթոշակը կբարձրանա 4 հազար դրամով եւ 2009-ին կհասնի 25600 դրամի:

Յուրաքանչյուր 3-րդ երեխայի ծնվելուց կտրվի 430 հազար դրամ

Պավել Սաֆարյանը կարեւորեց ընտանիքում երրորդ երեխայի ծննդյան կապակցությամբ ընդունված որոշումը: Համաձայն դրա, անկախ նպաստառու լինելուց, երրորդ երեխայի ծնվելուց հետո ընտանիքը կստանա 430 հազար դրամ: Իսկ 1-ին եւ 2-րդ երեխաների ծննդյան դեպքում կտրվի միանվագ 50 հազար դրամ, մինչ այժմ տրվող 35 հազար դրամի փոխարեն: Եվ վերջապես կտրուկ՝ 6 անգամ ավելացել են մինչեւ 2 տարեկան երեխաներին տրվող նպաստները: Ներկայիս ամսական 3 հազար դրամի փոխարեն կկազմի 18 հազար դրամ:

Ի պաշտպանություն ցմահ ազատազրկվածների

Երեկ կլոր սեղանի շուրջն էին հավաքվել ցմահ դատապարտվածների պաշտպանությամբ զբաղվող հասարակական դիտորդների խմբի անդամներ, իրավաբաններ, արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հաստատության ներկայացուցիչներ եւ միջազգային բանտային բարեփոխումներ (PRI) տարածաշրջանային գրասենյակի ներկայացուցիչներ: Չնայած օրակարգում նշված էր, որ մասնակիցները խոսելու են ցմահ դատապարտյալների սոցիալ-տնտեսական խնդիրների մասին, քննարկումն ընթացավ ցմահ ազատազրկումը մահապատժի փոխարինված օրինականության եւ դրա մանրամասների շրջանակներում: ՀԿ-ների ներկայացուցիչները եւ ԱՆ ՔԿՀ հասարակական դիտորդների խմբի նախագահ Միքայել Բաղդասարյանը պնդում էին, որ «մահապատիժը ակտոմատ կերպով է դարձել 76 դատապարտյալների համար ցմահ բանտարկություն»: Իսկ արդարադատության փոխնախարար Նիկոլայ Առուստամյանը պարզաբանեց, որ «մահապատիժը փոխարինվել է ցմահ ազատազրկման՝ պատիժ ներման կարգով 2003-ի օգոստոսի 1-ին, երբ գործողության մեջ է մտել քրեական օրենսգիրքը եւ ամեն մի ազատազրկվածի գործ նորից ուսումնասիրվել է...»:

ՀՀ-ում այժմ կան 76 ցմահ ազատազրկման պատիժ կրողներ «Նուբարաշենի» ՔԿՀ-ում, ու նրանց վիճակը բավական լավ է, բուժման խնդիրներ չկան: ՔԿՀ վարչության պետ Վահան Հակոբյանը տեղեկացրեց. «Ազատազրկված դատապարտյալների թվում կան ասպիրանտներ, մագիստրատուրայում սովորողներ, օտար լեզու սովորողներ: Նրանց համար կա կարճաժամկետ տեսակցության սրահ, իսկ երկարաժամկետի հարցը դեռ լուծված չէ: Ազատազրկվածները օգտվում են հեռախոսակապից ու ամեն ինչ արվում է նրանց կյանքից հետ չպահելու համար»:

Իսկ թե ի՞նչ կտա այդ կլոր սեղանի քննարկումը, դժվար է եզրակացնել, քանի որ հակասությունները բացահայտ էին: Եվ կրկին խախտվել էր լեզվի օրենքը՝ ելույթները ընթանում էին նաեւ օտար լեզուներով, տրամադրված փաստաթղթերը՝ ռուսերենով: Պարզ է, որ նման կերպ էլ պատկերացնում էին ազատազրկվածների վիճակը՝ օրենքին տեղյակ չլինելով:

Հիշեցնենք, որ **«Ազգը»** սեպտեմբերի 23-ի համարում զետեղել էր 40 անձանց (մահապատժի դատապարտված) նամակը՝ «Օրենքներով» հաստատված անօրինականություններ» վերնագրով, որում մանրամասն ներկայացված են վերոհիշյալ խնդիրները...

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Այսօր

- 9.30-«Կոնգրես» հյուրանոցում տեղի կունենա փոքրամասնությունների լեզուների մասին Եվրոպական խարտիայի 10-ամյակի խորհրդաժողովի բացումը:
- 11.00-Սեւանի «Մայամի» հանգստյան տանը տեղի կունենա «Հայաստանի քաղաքականությունը տարածաշրջանում ռուս-վրացական պատերազմի համատեքստում» թեմայով աշխատանքային խորհրդակցության բացումը:
- 11.00-«Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրն է Նոր Նորք համայնքի ղեկավարի թեկնածու Մելիք Գասպարյանը:
- 12.00-ՄԱԱ տեղի կունենա քննարկում՝ «Քաղաքական երկխոսության հնարավորություններն ու խոչընդոտները Հայաստանում» թեմայով:
- 12.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է քաղաքագետ Լեւոն Մելիք-Շահնազարովը: Թեման՝ ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի 63-րդ նստաշրջանը:
- 12.00-ԱԺ 334 սենյակում տեղի կունենա ժամանակավոր հանձնաժողովի նիստը:
- 13.00-«Golden palace» հյուրանոցում տեղի կունենա ամերիկյան «Pilobolus Dance Theatre» խորեոգրաֆիկ խմբի ներկայացուցիչների մամլո ասուլիսը:
- 13.00-«Ուրբաթ» ակումբում ներքաղաքական ներկա իրավիճակի եւ հնարավոր զարգացումների մասին կխոսի Հովհաննես Հովհաննիսյանը:
- 13.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Արարատ Զուրաբյանը: Թեման՝ Կենտրոնի թաղապետի առաջիկա ընտրությունները:
- 14.00-Գլխավոր դատախազության շենքի մոտ տեղի կունենա բողոքի ակցիա՝ ի պաշտպանություն քաղբանտարկյալների:
- 15.00-«Կոնգրես» հյուրանոցում տեղի կունենա կլոր սեղան-քննարկում՝ «Հույսի հիմքը՝ հաշմանդամների ներգրավումն արդյունավետ աշխատուժի մեջ» թեմայով:
- 16.00-«Ռեժինե» հյուրանոցում (Նորքի այգիներ 235/1) տեղի կունենա Տեղեկատվության ազատության ամենամյա մրցանակաբաշխությունը:
- 16.00-Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հանդիսապետությամբ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տեղի կունենա նորակառույց Ս. Վարդան եւ Ս. Հովհաննես Մկրտիչ մատուռ-մկրտարանի օծման արարողությունը: Փոխադրամիջոցներն Էջմիածին կմեկնեն ժամը 15.15-ին, Արամ Խաչատրյան համերգասրահի առջեւից:
- 17.00-Կառավարական շենք 3-ում տեղի կունենա Ալեքսանդր Թամանյանի ռուսաստանյան շրջանում կատարած աշխատանքների ցուցահանդեսի բացումը:
- 18.00-Գեւորգյան ցուցասրահում տեղի կունենա Մարիամ Խաչատրյանի ցուցահանդեսը՝ «Երկխոսություն» խորագրով:
- 18.00-Հյուսիսային պողոտայում տեղի կունենա Կենտրոն համայնքի ղեկավարի թեկնածու Արարատ Զուրաբյանի նախընտրական հանդիպումը քաղաքացիների հետ:

Ծննդաբերություն

«Ուզում եմ, որ իմ վիճակում երբեւէ ոչ մեկը չհայտնվի, որ ուրիշ զույգեր այս ողբերգությունը չապրեն»

Դավիթ Գրիգորյանը փնտրում է իր կնոջ մահվան հարցականների պատասխանները

«Ես չեմ ցանկանում ու նպատակ չունեմ իմ ողբերգությունից շոու սարքելու: Միայն բժշկական անձնակազմին պատժելը ոչինչ հետ չի բերի: Ես ուզում եմ, որ իմ օրին երբեւէ ոչ մեկը չհայտնվի, որ ուրիշ զույգեր այս ողբերգությունը չապրեն», այս խոսքերը դեռ մեկ ամիսը չբոլորած փոքրիկ Անժելայի հոր՝ Դավիթ Գրիգորյանինն են, որ առանց մոր՝ Գոհարիկ Սմբատյանի է դաստիարակելու իրենց դստերը: «Այնտեղ, որտեղ ծնվել է իմ դուստրը, ես լսել եմ, որ ծննդկանի մահվան դեպքեր են եղել: Բայց եթե նրանք չլինեին, իմ Գոհարիկը մեր դստեր ու ինձ հետ կլիներ»:

Օգոստոսի 30-ի լույս 31-ի գիշերը, ժ. 2:30-ի սահմաններում Երեւանի «Սուրբ Աստվածամայր» բուժհամալիրի ծննդատուն է տարվել 31 տարեկան Գոհարիկ Սմբատյանը: Լույս աշխարհ բերելով առողջ աղջնակին՝ Գոհարիկը սեպտեմբերի 1-ի կեսօրին մոտ մահացել է՝ երկար ժամանակ անգիտակից վիճակում մնալուց հետո: Դավիթ Գրիգորյանի պատմելով, օգոստոսի 30-ի լույս 31-ի գիշերը հիվանդանոցում հայտնվելուց մի երկու ժամ անց եկել է բժիշկ Դավիթ Իգնոյանը, որը վերջին երկու ամիսներին Գոհարիկի հղիության վերահսկողությունն էր իրականացնում:

Առավոտյան 6:30-ին մոտ, չնայած նախապես Գոհարիկի հայտնած անհանգստությունների առնչությամբ Իգնոյանի խոսքերի համաձայն «կեսարյան» հատման կարիք չլինելու վկայություններին, վիրահատական միջամտության որոշում է կայացվել: Մոտ երկու ժամ անց Դավիթ Գրիգորյանին տեղեկացրել են, որ վիրահատությունն անցել է նորմալ, ծնվել է դուստրը: «Կեսարյան» հատում իրականացնելու որոշման պատճառաբանությունը եղել է, թե երեխայի սրտի անկայունություն է զգացվել:

Օգոստոսի 31-ի առավոտյան ժամը 9-ի մոտակայքում բժիշկները Գոհարիկի ամուսնուն ուղարկել են հյութ բերելու, իսկ մի որոշ ժամանակ անց Գրիգորյանին զանգահարել է բժիշկ Իգնոյանն ու հայտնել, թե Գոհարիկի վիճակը ծանր է ու անհրաժեշտություն կա շտապ վիրահատության՝ առանց մանրամասնելու, թե ինչ վիրահատության մասին է խոսքը: Գոհարիկը մինչեւ երկրորդ վիրահատությունը արգանդի արնահոսության հետեւանքով արդեն կորցրել էր մոտ 2,5 լիտր արյուն:

Երկրորդ վիրահատության ավարտից հետո՝ ժամը 12-13-ի շրջանում, Գրիգորյանը տեղեկացել է, որ վիրահատությունը արգանդի հեռացում էր՝ շտապ կատարվել է արգանդի արնահոսությունը կանգնեցնելու անհրաժեշտությունից ելնելով: Այնուհետեւ Գրիգորյանի հիշողությունները հստակ չեն, միայն պատմում է, որ այդ ժամանակ տարբեր պատճառաբանություններ են սկսել ներկայացնել, թե իբր հիվանդը հեպատիտ Բ է ունեցել, լյարդի խնդիրներ եւ այլն: Այդ բացատրություններն այլեւս չեն կրկնվել:

Երկրորդ վիրահատությունից հետո Գոհարիկին, ըստ Դավիթ Գրիգորյանի տեղեկությունների, տարել են վերակենդանացման բաժին, որտեղ նա մնացել է մինչեւ սեպտեմբերի 1-ի ժամը 14-ը, երբ տեղեկացրել են մահվան մասին: Վիրահատությունից հետո Գոհարիկը միացվել է կյանքի ապահովման սարքավորումներին, եղել է անգիտակից: Մեկ անգամ փորձ է արվել անջատելու սարքավորումները, սակայն, Դավիթ Գրիգորյանի խոսքերով, որոշվել է չծանրաբեռնել հիվանդի օրգանիզմը եւ կրկին սարքավորումները միացվել են: Ընդ որում, մի քանի ողջ գիտակցության եկած Գոհարիկը կատարել է բժիշկների հրամանները, արձագանքել հարցերին:

Արգանդի հեռացման վիրահատության օրը՝ սեպտեմբերի 31-ի երեկոյան ժամը 17-ի սահմաններում տեղեկացրել են, թե հիվանդի երիկամների գործառույթը լիարժեք չէ եւ միզարտադրության խնդիր կա: Այդ ժամանակ հիվանդի հարազատներին տվել են արյունը՝ նույն բուժհամալիրի մեկ այլ՝ գլխամասային բժշկական լաբորատորիայում անալիզ կատարելու համար, որի պատասխանը եղել է դրական այն իմաստով, որ արյան մեջ որեւէ թունավորում չի հայտնաբերվել:

Ավելի ուշ, սեպտեմբերի 1-ի գիշերը ժամը 2-3-ի շրջանում բժիշկները տեղեկացրել են, թե հիվանդի երիկամները սկսել են գործել, ճնշումը կայունանում է, սրտի աշխատանքը նույնպես, բժշկական՝ տերմինաբանությամբ ասած՝ կայուն ծանր վիճակից դրական տեղաշարժեր են նկատվել: Բժիշկներն ընդգծել են, որ ֆունկցիոնալ որեւէ խնդիր էլ չկա: «Ու ես ուզում էի այդ պահին երեք ծնունդ նշել, իմը, քանի որ ծնվել եմ սեպտեմբերի 1-ին, երեխայինը եւ Գոհարիկի վերածնունդը», պատմում է Դավիթ Գրիգորյանը:

Սեպտեմբերի 1-ին, ժամը 12-ի սահմաններում հիվանդի հարազատներին տեղեկացրել են, թե որոշում է կայացվել անջատել հիվանդին միացված սարքավորումները, քանի որ օրգանիզմն իբր ի վիճակի է ինքնուրույն դիմանալ: Եվս 2-2,5 ժամ անց տարածվել է լուրը, թե Գոհարիկի սիրտը կանգ է առել: Այդուհետեւ գոնե Դավիթ Գրիգորյանին չի տրվել ոչ մի բացատրություն:

Չնայած բուժհամալիրի տնօրենության պնդումներին, թե գործ չի հարուցվել, Գոհարիկի հարազատների ներկայացմամբ, հարուցվել է քրեական գործ անփութության մեղադրանքով, գործը վարում է Շահումյանի շրջանի քննիչ Կարեն Խաչատրյանը: Մահվան փաստի առիթով նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն, որի արդյունքները որոշ հաշվով անալիզների անցկացման անհրաժեշտության պատճառով հայտնի կարող են դառնալ միայն հոկտեմբերի կեսերին, որից հետո պետք է մասնագետների հանձնաժողովով կազմվի եւ նոր միայն տրվի փորձաքննության եզրակացությունը:

Իսկ մինչ այդ Դավիթ Գրիգորյանը կարծում է, որ վիրաբույժի պրոֆեսիոնալության խնդիր չէ տեղի ունեցածը, այլ հետվիրահատական անփութության, չնայած «Սուրբ Աստվածամայր» բուժհամալիրի ծննդատանը Գոհարիկի գտնվելու ընթացքում մեկ այլ ծննդկան չի եղել: Եվս մեկ կնոջ հիվանդանոց են բերել միայն Գոհարիկի երկրորդ վիրահատությունից հետո: Գրիգորյանը գտնում է նաեւ, որ ամենայն հավանականությամբ չի եղել նաեւ «կեսարյան» հատման անհրաժեշտություն:

Գոհարիկի հորաքրոջ որդու պատմածն առավել մանրամասներ է պարունակում, քանի որ նա որոշ պահերի ներկա է եղել հենց վերակենդանացման բաժանմունքում ու պահանջել որոշ բացատրություններ: Մասնավորապես, դեռեւս օգոստոսի 31-ին՝ «կեսարյան» վիրահատությունից հետո Գոհարիկի հորաքրոջ որդու հարցերին ոչ մի պատասխան չի տրվել, թե ինչու են վիրահատել, միայն փաստել են, որ վիրահատությունն իրականացրել է բժիշկ Դավիթ Իգնոյանը: Հետո նույն կերպ էլ առանց որեւէ բացատրության ու տեղեկացման սկսվել է երկրորդ վիրահատությունը, այս անգամ վիրաբուժության բաժնի վարիչ Արմեն Գրիգորյանի մասնակցությամբ:

Օգոստոսի 31-ին, ժամը 13:30-ի սահմաններում Գոհարիկի հորաքրոջ որդին պահանջել է որեւէ տեղեկություն տրամադրել կամ թույլ տալ վերակենդանացման բաժանմունք բարձրանալ: Պահանջի մասնակի բավարարումը ստիպողաբար ստանալով՝ հորաքրոջ որդին ու Գոհարիկի սկեսուրը բարձրացել են հիվանդի մոտ, սակայն մի որոշ ժամանակ սպասելուց հետո են հանդիպել բժշկական անձնակազմին՝ Արմեն Գրիգորյանին, գլխավոր անեսթեզիոլոգ Վարդանին, գլխավոր բժիշկ Ավագյանին եւ վիրահատող բժիշկ Դավիթ Իգնոյանին: Վերջինս փորձել է պատասխանել հարցերին ու բացատրել, թե հիվանդի մոտ եղել է հեպատիտ Բ, եւ արնահոսությունը կանխելու համար որոշել են հեռացնել արնահոսող օրգանը՝ արգանդը: Այլ խնդիրներ էլ են եղել ըստ բժշկի, մասնավորապես, իբր խնդիր է եղել կապված արյան մակարդելիության, ծննդկանի տարիքի հետ:

Արմեն Գրիգորյանն ու գլխավոր անեսթեզիոլոգ Վարդանը հարազատներին հավաստիացրել են, որ թեեւ չեն կարող ասել՝ ինչ է տեղի ունեցել մինչեւ երկրորդ վիրահատությունը, բայց դրանից հետո հենց Արմեն Գրիգորյանն է մտել հիվանդի մոտ, սեղմել որովայնը ու հասկացել, որ ներքին արնահոսություն է տեղի ունեցել: Ընդ որում, Գրիգորյանը հարազատներին հավաստիացրել է, որ երկրորդ վիրահատության համար ինքը լիովին պատասխան է տալիս, ու վիճակը գնահատել է ծայրահեղ ծանր, ավելացնելով, որ այդուհետեւ այլեւս ոչ մի անելիք չունի, բացի գլխավոր անեսթեզիոլոգից:

Գոհարիկի հարազատները բժիշկներին օգնություն են առաջարկել՝ անհրաժեշտության դեպքում այլ բժիշկներ, սարքավորում կամ դեղամիջոցներ ապահովելու առիթով: Հիվանդանոցի անձնակազմը պնդել է, թե անհրաժեշտ ամեն ինչ արվում է: Այնուհետեւ նույն օրվա երեկոյան արյան անալիզի անհրաժեշտություն է առաջացել, որ հարազատներն իրականացրել են նույն հիվանդանոցի գլխամասային բաժանմունքում: Նաեւ որոշ դեղեր են պահանջել, որ հարազատները հասցրել են հիվանդանոց:

Քիչ ավելի ուշ, բժիշկ Իգնոյանի բացատրությամբ, երիկամների գործելու խնդիրն է առաջացել, թե հիվանդի օրգանիզմ շատ հեղուկ, դեղեր են ներարկվել ու դուրս չեն գալիս օրգանիզմից: Հարազատների բերած մեկ այլ դեղամիջոցի օգնությամբ երիկամները սկսել են գործել:

Գոհարիկի հորաքրոջ որդին վերջին անգամ վերակենդանացման բաժին է բարձրացել օգոստոսի 31-ի, լույս սեպտեմբերի 1-ի գիշերը, ժամը 1:30-ի սահմաններում, որտեղ հավաստիացրել են, որ հիվանդի երիկամները գործում են: Գիշերվա ժամը 4-ի դրությամբ հարազատներին տեղեկացրել են, թե երիկամների ֆունկցիան ամբողջությամբ վերականգնված է, հիվանդի վիճակը՝ ծանր կայուն: Առավոտյան 7-ին մոտ արդեն վիճակը ներկայացվել է որպես դեպի լավը գնացող: 9:30-ին հարազատները խոսել են բուժհամալիրի տնօրեն Նիկոլայ Դալլաքյանի հետ: Վերջինս էլ հավաստիացրել է, թե ամեն ինչ արվել է, անհանգստանալու ոչինչ չկա, կարիք չկա այլ հիմնարկ տեղափոխելու եւ խոստացել է, որ հետագայում էլ հիվանդը ուշադրության կենտրոնում կլինի:

Ժամը 10:15-ի սահմաններում Դավիթ Իգնոյանը զանգահարել է Գոհարիկի հորաքրոջ տղային ու կանչել վերեւ, թե սիրտը կանգ է գրանցվել: Ըստ ականատեսի, վերակենդանացման բաժնում կատարյալ խառնաշփոթ է տիրել, վազվզոց: Միակ գործող անձը գլխավոր անեսթեզիոլոգ Վարդանն է եղել, որից Գոհարիկի հարազատները շնորհակալ են պրոֆեսիոնալ մոտեցման համար: Երկար չարչարվելուց հետո ժամը 13:30-ին գրանցել են մահը, ընդ որում, վերջին մոտ երկու ժամվա ընթացքում այդտեղ չի եղել բժիշկ Դավիթ Իգնոյանը: Հարազատների՝ որեւէ բացատրություն ստանալու պահանջներին ոչ մեկը չի արձագանքել:

Պատմության մանրամասն նկարագրությունը բնավ էլ որեւէ մեկի մասնագիտական որակների նկատմամբ կասկածներ առաջացնելու նպատակ չունի: Բայց հարցեր այս պատմության մեջ շատ կան, որոնց պատասխաններն անգամ փորձի ձեւով չեն տվել երիտասարդ աղջկա հարազատներին: Բժշկից պատասխան ստանալու մեր փորձերը եւս մնացին անպատասխան, գուցե հիմնավոր պատճառներով, թեկուզ այն մոտեցմամբ, թե նախաքննության փուլում չեն ցանկանում խոսել:

Գոհարիկի մահվանից հետո բժիշկ Իգնոյանն էլի վիրահատություն է իրականացրել հիվանդանոցում, մինչդեռ սթափ դատողության դեպքում հստակ պետք է լիներ, որ մահվան դեպքի մասնակից բժշկի լիազորությունները գոնե ժամանակավորապես պետք է դադարեցվեին: Ու որքան էլ բժիշկ Իգնոյանի մասնագիտական որակների առումով մեր դատողությունները բացարձակ դիլետանտության մակարդակում լինեն, միեւնույն է, ինչո՞ւ է բժիշկ Իգնոյանը շարունակում վիրահատություն իրականացնել:

Հղիության շրջանում անընդհատ ստուգումներ անցած Գոհարիկ Սմբատյանի մոտ ինչո՞ւ ժամանակին չեն բացահայտվել ինչ-որ խնդիրներ, որոնց մասին հապշտապ ու հպանցիկ խոսել են բժիշկները վիրահատություններից հետո: Այդ ինչպե՞ս է ստացվել, որ հղիության վերջին երկու ամիսներին Գոհարիկի առողջությանը հետեւած բժիշկ Իգնոյանը ոչ հեպատիտի, ոչ էլ արյան մակարդելիության ցածր լինելու մասին որեւէ նշում չի արել, որեւէ հարց չի բարձրացրել, հատկապես որ հղի կանանց արյունը անընդհատ ստուգման է ենթարկվում: Ու եթե ենթադրենք, թե եղել է արյան մակարդելիության խնդիր, ինչպե՞ս է կեսարյան հատման որոշում կայացվել:

Հեպատիտ Բ-ի առնչությամբ կարեւոր է, որ Գոհարիկ Սմբատյանի պոլիկլինիկական վերահսկողությունն իրականացրած բժիշկը, հաշվի առնելով Սմբատյանի զգուշավորությունը, հատուկ ստուգումներ է իրականացրել: Ոչ մի նմանօրինակ հիվանդության հավանականություն չի բացահայտվել: Իսկ լյարդի խնդիր ունենալու հավանականությունն ընդհանրապես որեւէ տեղ հնարավոր չէ գտնել, ուրեմն ինչո՞ւ նույն հիվանդանոցի լաբորատորիայում արված արյան անալիզը որեւէ բան չի բացահայտել:

Ինչո՞ւ է հիվանդանոցի բուժանձնակազմը այնուհետեւ էլ «սպասարկում» ազգաբնակչությանը, եթե այդ նույն հիվանդանոցում մարդը երկուսուկես լիտր արյուն է կորցրել ու այդ մասին տեղեկացել են կյանքի համար այդքան վճռորոշ ուշացումով: Վիրահատությունից հետո ո՞վ եւ ո՞ւմ հսկողությամբ պետք է ստուգումներ իրականացներ, պարզելու հիվանդի վիճակը եւ ինչո՞ւ որեւէ մեկը այդ պարտականությունները չի իրականացրել:

Կամ, ի վերջո, եթե հիվանդանոցի անձնակազմը իսկապես պրոֆեսիոնալ ու պատրաստված էր, բայց հիվանդանոցը չէր բավարարում նման ճակատագրական վիճակում դրական ելք ապահովելու խնդրին, ինչո՞ւ բժշկական անձնակազմը չի համաձայնել հարազատների բազմիցս առաջարկված տեղափոխությանը կամ այլ բժիշկների ներգրավմանը:

Այս հարցերը պատասխանի կարիք ունեն, պարտավորեցնող հրամայական տոնով, հատկապես որ մեր օրերում եւ նման պայմաններում մահվան փաստը օբյեկտիվության մեջ չի կարող տեղավորվել: Իսկ թե որտեղ են սուբյեկտիվ թերացման կամ անփութության հիմքերն ու դրսեւորումները, պետք է ասեն մասնագետներն ու իրավապահները, այլապես մեր նախնյաց նման ավելի ապահով կլինի ծննդաբերելիս մնալ տանը՝ տատմոր հույսին:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՄԱՍԻՆ

«Բաժանիր, որ տիրես» մարտավարության ընդառաջ

«Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր եւ հրատարակիչ Հարութ Սասունյանը, անդրադառնալով Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների նոր զարգացումներին, գտնում է, որ սփյուռքը պետք է կարողանա հակադարձել Թուրքիայի «բաժանիր, որ տիրես» մարտավարությանը։

Փորձելով գնահատել Հայաստանի հետ հաշտության եզրեր որոնելու Թուրքիայի ջանքերը, պարտավոր ենք հաշվի առնել հետեւյալ խնդիրները. որպես ռուս-վրացական պատերազմի անմիջական հետեւանք, տարածաշրջանի բոլոր երկրները վերանայել են իրենց մարտավարական շահերը։ Թուրքիայի հետ սահմանի բացումը նվազեցնելու է Հայաստանի կախվածությունը Վրաստանից, որի նավահանգիստներից ապրանքների ավելի քան 80 տոկոսն է ներկրվում երկիր։ Հայաստանի ազգային անվտանգությունը պաշտպանելու համար խորհրդարանն անհապաղ պետք է նոր օրենք ընդունի, որը կարգելի ռազմավարական ռեսուրսների, կենսական նշանակության արդյունաբերությունների եւ սահմանամերձ շրջանների անշարժ գույքերի սեփականաշնորհումը օտարներին։

Թուրքիան շատ հստակ պատճառներ ունի Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավելու.

ա) բնականոն դիվանագիտական հարաբերություններն ու բաց սահմանները հարեւանների (այդ թվում՝ Հայաստանի) հետ հեշտացնելու են Թուրքիայի ձգտումները՝ դառնալու գերիշխող պետություն տարածաշրջանում,

բ) դրանցով Թուրքիայի ամենաչքավոր արեւելյան շրջանները տնտեսական աճ են արձանագրելու եւ բարգավաճելու են,

գ) Թուրքիան հնարավորություն է ստանալու իր քաղաքական եւ տնտեսական իշխանությունը տարածելու նաեւ Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններում,

դ) նվազեցնելու եւ կասեցնելու ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը սփյուռքում, առաջ քաշելով պատմաբանների հանձնախումբ ստեղծելու գաղափարը,

ե) եւ վերջապես հեշտացնելու Թուրքիայի մուտքը Եվրոմիություն, քանի որ հարեւանների հետ բաց սահմաններ ունենալը ԵՄ-ի նախապայմաններից է։

Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների բարելավումը խրախուսում են նաեւ Եվրոպան եւ Մ. Նահանգները, որովհետեւ դա այլընտրանքային միջանցք է բացելու կասպիական տարածաշրջանից նավթի եւ գազի պաշարները արեւմուտք տեղափոխելու համար։

Նախաձեռնությունը նաեւ Ռուսաստանի շահերին է համապատասխանում, քանի որ հայ-թուրքական սահմանի բացումը զգալիորեն նվազեցնելու է վրացական նավահանգիստների դերակատարությունը տարածաշրջանում։

Հաշվի առնելով Թուրքիայի երկարամյա դիվանագիտական փորձառությունը, հարց է առաջանում, թե արդյոք Հայաստանը վերջին հաշվով շահելու՞ է այս նոր զարգացումներից։ Թուրքիայից զիջումներ ձեռք բերելը չափազանց դժվար, եթե ոչ անհնար գործ է, ինչպես Կիպրոսի հարցի երկարամյա եւ անարդյունավետ բանակցություններն են վկայում։ Չէ՞ որ արդյունքն է կարեւորը եւ ոչ թե գործընթացը։

Պետք է ընդունենք, որ Հայաստանի շահերը երբեմն կարող են չհամընկնել սփյուռքի շահերի հետ, այնպես որ սփյուռքը պետք է շարունակի հետամուտ լինել իր օրակարգային խնդիրներին առանց հակադրվելու հայրենիքի ընդհանուր շահերին։ Սփյուռքը պետք է շարունակի բացահայտել մարդկության դեմ Թուրքիայի գործած ոճիրները, գնալով ավելի առաջ, քան սոսկ ցեղասպանության ճանաչումն է։ Մենք պետք է ամերիկյան Կոնգրեսում եւ Եվրախորհրդարանում որոշումներ կարողանանք անցկացնել, որոնցով հնարավոր լինի պաշտպանել Թուրքիայում հայ փոքրամասնության ընդհանրապես եւ մասնավորապես հայկական դպրոցների եւ եկեղեցիների շահերն ու իրավունքները, պահանջել վերացնել Թուրքիայի դիվանագիտական ծառայություններում հայ քաղաքացիների մուտքի չհայտարարված արգելքը։

Դատական հայցեր ներկայացնելով ամերիկյան դաշնային եւ եվրոպական մարդու իրավունքների ատյաններին, պահանջել Թուրքիայից վերադարձնել բոլոր առգրավված հայկական եկեղեցիները, որոնք պատկանում են Ստամբուլի հայկական պատրիարքարանին։ Պահանջել բռնագրավված բոլոր անձնական սեփականությունները, բացահայտել ՔՕ 301 օրենքի դեռեւս շարունակվող ոտնձգությունները եւ հակադարձել ամենավճռական ձեւով ցեղասպանության ժխտման Թուրքիայի եւ նրա վարձկանների բոլոր փորձերին։

Նման արարքները Թուրքիային հստակ կհասկացնեն, որ մինչեւ սփյուռքի հետ հաշվի չնստեն եւ խնդիրների արդարացի կարգավորմանը չհասնեն, հնարավոր չի լինելու խուսափել հետապնդումից, ինչքան էլ մերձեցման եզրեր գտնի հայկական կառավարության հետ։

Թարգմ. Հ. Օ.

Բիլ Քլինթոնը դրվատեց Սառա Փեյլինին

ԱՄՆ նախկին նախագահ, դեմոկրատ Բիլ Քլինթոնը դրվատել է հանրապետականների փոխնախագահության թեկնածու Սառա Փեյլինին, հաղորդում է CNN հեռուստաընկերությունը։ Հեռուստաշոուներից մեկի ժամանակ ելույթ ունենալով՝ Քլինթոնը Ալյասկայի նահանգապետին անվանել է «հմայիչ մարդ», որը ընտանիքում «լի է կենդանի եւ իրական եռանդով»։

Քլինթոնը նշել է, որ ինքը տնտեսական եւ սոցիալական մի շարք հարցերում համամիտ է Փեյլինի հետ։ Նախկին նախագահը ընդգծել է, որ նախագահության հանրապետական թեկնածու Ջոն Մակքեյնը, ըստ երեւույթին, ճիշտ ընտրություն է կատարել, քանի որ Փեյլինը «նրան շատ էներգիա է տալիս եւ աջակցում է»։

Քլինթոնն ավելացրել է, որ Փեյլինին ընտրելով Մակքեյնը նպաստել է հանրապետականների ընտրարշավի ֆինանսավորմանը. շատերը սկսել են միջոցներ փոխանցել փոխնախագահության թեկնածուի հաշիվներին։

Սակայն տան նախկին տերը մերժել է այն մեղադրանքները, թե ինքը եւ Հիլարի Քլինթոնը, որը նախընտրական արշավում պարտություն կրեց Բարաք Օբամայից, բավարար չափով չեն աջակցում դեմոկրատ թեկնածու Օբամայի ընտրարշավին։ Քլինթոնը նշել է, որ Օբամային պաշտպանելը չի նշանակում վատ խոսել Մակքեյնի եւ Փեյլինի մասին։

Ընտրարշավը ընդհատելու Մակքեյնի որոշումը համարվում է թուլության նշան

Նախագահության հանրապետական թեկնածու Ջոն Մակքեյնը որոշել է ժամանակավորապես ընդհատել նախագահական ընտրարշավը, որպեսզի, ինչպես ինքն է ասում, ավելի լավ մասնակցի երկրի ֆինանսական ճգնաժամի խնդիրների լուծմանը։ Ի պատասխան՝ դեմոկրատ թեկնածու Բարաք Օբաման հայտարարել է, որ ինքը ընտրարշավը դադարեցնելու պատճառ չի տեսնում։ «Նախագահը պետք է կարողանա զբաղվել միաժամանակ մեկից ավելի գործերով», ընդգծել է նա։

Այս կապակցությամբ ամերիկացի փորձագետներից շատերը Մակքեյնի որոշումը համարում են թուլության արտահայտություն։ Բլումբերգ գործակալությունը մեջբերում է հանրային կարծիքի հարցումների տվյալները, որոնց համաձայն Բարաք Օբաման առայժմ ժողովրդականությամբ գերազանցում է Մակքեյնին։ Նյու Հեմփշիրի նահանգում գտնվող Դարտմուտի քոլեջի պրոֆեսոր Լինդա Ֆաուլերի կարծիքով, Մակքեյնի նախաձեռնությունը «հուսահատության քայլ է»։ Ֆաուլերը հիշեցնում է, որ անցյալում ո՛չ Վիետնամի պատերազմը, ո՛չ Մեծ քաղաքական պատերազմը, ո՛չ էլ Երկրորդ աշխարհամարտը նախագահական ընտրարշավի դադարեցման պատճառներ չեն եղել։

Նյու Յորքի համալսարանի պրոֆեսոր Պոլ Լայթի կարծիքով, Մակքեյնը փորձում է Օբամային դնել անհարմար կացության մեջ. Օբաման կամ ստիպված կլինի հետեւել Մակքեյնի օրինակին եւ նրան զիջել առաջատարի դերը, կամ էլ ընտրողների աչքին կներկայանա որպես մի մարդ, որը անձնական քաղաքական հավակնությունները գերադասում է երկրի կենսական խնդիրների լուծումից։

Կոնգրեսում արդեն իսկ տարաձայնություններ են ծագել այս կապակցությամբ։ Օհայոյի նահանգի հանրապետական կոնգրեսական Ջոն Բոները հայտարարել է, որ ինքը լիովին պաշտպանում է Մակքեյնի նախաձեռնությունը։ Իսկ Օբամայի կողմնակիցներից դեմոկրատ սենատոր Ռիչարդ Դարբինը (Իլինոյսի նահանգ), ընդհակառակը, կարծում է, որ Մակքեյնի նախաձեռնությունը հակաճգնաժամային օրինագծի քննարկման ժամանակ միայն կխոչընդոտի ներկուսակցական համաձայնությանը։

Միլիոնավոր հնդիկներ տուժել են ջրհեղեղից

Հնդկաստանի Օրիսսա նահանգի մեծ մասում տեղի ունեցող հեղեղումներից ավելի քան 4 միլիոն մարդ է տուժել, զոհվել են տասնյակ մարդիկ, շատերն անհետ կորած են համարվում։

Չնայած իշխանությունների ջանքերին, շարունակվող հորդառատ անձրեւները եւ Մահանադի գետի վարարումը հետզհետե ավելի մեծ վնասներ են պատճառում։ Նահանգի 30 վարչական օկրուգներից 18-ը ջրածածկ է եղել։ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի տվյալներով, հեղեղված շրջաններից առայժմ հաջողվել է տարհանել մոտ 380 հազար անձանց։

Մոտ 1500 մոտորանավակներով եւ ուղղաթիռներով փրկարարները փորձում են օգնել մարդկանց եւ նրանց ապահովել առաջին անհրաժեշտության ապրանքներով, դեղորայքով, խմելու ջրով։ Սակայն այս ջանքերն անբավարար են մոլեգնող տարերքի պայմաններում։

Ամերիկյան «Մետաքսի ճանապարհ» Վրաստանի համար

ԱՄՆ-ում հիմնվել է Silk Road Transatlantic Alliance կազմակերպությունը, որի նպատակն է ներդրումներ հայթայթել Վրաստանի համար։ Այս նոր «Մետաքսի ճանապարհի» ստեղծման մասին հաղորդում է Ինտերֆաքս գործակալությունը, վկայակոչելով վրացական լրատվամիջոցներին։

Կազմակերպության ներկայացուցիչների խոսքերով, նոր «Մետաքսի ճանապարհը» կամրջի դեր է խաղալու Վրաստանում ներդրում անել ցանկացողների եւ այդ երկրի իշխանությունների միջեւ։ Թբիլիսիի քաղաքապետ Գիգի Ուգուլավան լրագրողներին հայտարարել է, որ արդեն կան որոշակի նոր նախագծեր, որոնք Վրաստանում կիրականացվեն ամերիկացի գործարարների փողերով։

Ավելի վաղ ԱՄՆ-ը եւ Եվրոմիությունը հայտարարել էին Վրաստանին 2 մլրդ դոլար միջազգային օգնություն հատկացնելու մասին։ Ամերիկացիները նաեւ օգնում են վերականգնելու վրացական բանակի ներուժը։

Ռուսաստան-Չեռնոգորիա անայցագիր ռեժիմ

Ռուսաստանը եւ Չեռնոգորիան ստորագրել են համաձայնագիր, որը փաստորեն անայցագիր ռեժիմ է հաստատում երկկողմ հարաբերություններում։ Այդ մասին հաղորդում է ՌԻԱ գործակալությունը, վկայակոչելով ՌԴ ԱԳՆ մամլո ծառայությանը։

Արտգործնախարարներ Սերգեյ Լավրովի եւ Միլան Ռոչենի ստորագրած փաստաթուղթն անայցագիր ռեժիմ է նախատեսում մինչեւ 30 օր տեւողությամբ ուղեւորությունների համար։ Ենթադրվում է, որ նոր կարգը կնպաստի երկու երկրների քաղաքացիների զբոսաշրջային ուղեւորությունների թվի աճին։ Լավրովի եւ Ռոչենի հանդիպման ընթացքում նաեւ երկկողմ առեւտրատնտեսական համագործակցության զարգացման շահագրգռություն է արտահայտվել։

Թաիլանդի նախկին վարչապետին բանտարկություն է սպառնում

Թաիլանդի գանգատարկման դատարանը հաստատել է նախկին վարչապետ Սամակու Սունդարավեյի նկատմամբ օրերս կայացված դատավճիռը, որով նա 2 տարվա բանտարկության էր դատապարտվել զրպարտության մեղադրանքով։ Նախկին վարչապետի փաստաբանը Ֆրանսպրեսի թղթակցին ասել է, որ մնում է դիմել երկրի գերագույն դատարանին։

Զրպարտության մեղադրանքները Սունդարավեյի նկատմամբ առաջ էին քաշվել 2008-ի ապրիլին, երբ նա դեռ զբաղեցնում էր վարչապետի պաշտոնը։ «Ֆայնենշլ թայմս» թերթը տեղեկացնում է, որ մեղադրանքի պատճառը այն խոսքերն են, որոնք նա հասցեագրել էր իր քաղաքական ընդդիմախոսին՝ Բանգկոկի նահանգապետի նախկին տեղակալին։

Զրպարտություն համարվող հայտարարությունները արվել էին հեռուստատեսային հաղորդումներից մեկի ժամանակ։ Նույն մեղադրանքով դատապարտվել էր նաեւ հաղորդման մեկ ուրիշ մասնակից՝ Դուսիտ Սիրիվանը։

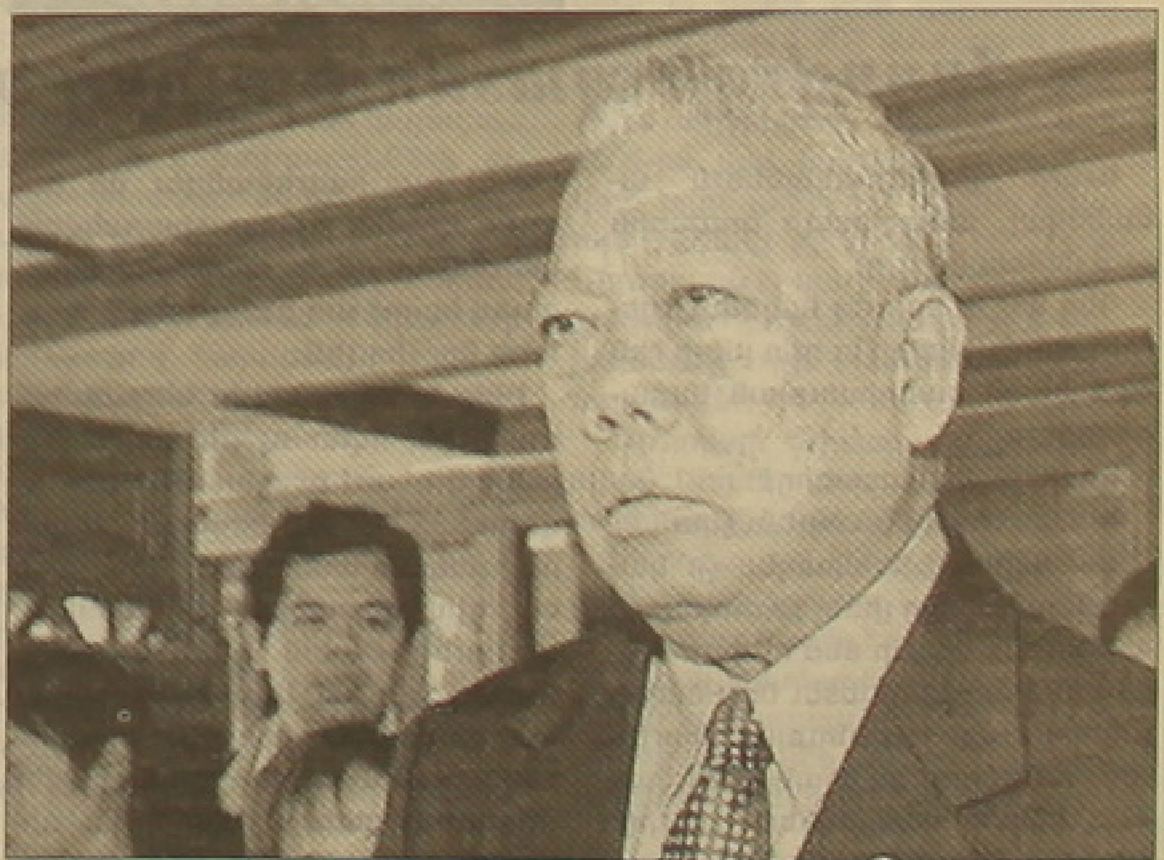

Սունդարավեյը պաշտոնանկ արվեց 2008-ի սեպտեմբերին, բայց՝ մեկ ուրիշ սկանդալի պատճառով, որը նույնպես կապված է հեռուստատեսության հետ։ Ընդդիմությունը խոհարարական հեռուստաշոուի մի քանի հաղորդում անցկացրած Սունդարավեյին մեղադրեց երկրի սահմանադրության խախտման մեջ, որը պետական պաշտոնյաներին արգելում է աշխատել մասնավոր ընկերությունում։ Սեպտեմբերի 9-ին Թաիլանդի սահմանադրական դատարանը որոշեց, որ վարչապետն իրոք խախտել է սահմանադրությունը։

Հոկտեմբերի 4-ից կմեկնարկի «Հայ Ֆեստ» թատերական փառատոնը

45 թատերախումբ 30 երկրից ու ավելի քան 100 ներկայացում կցուցադրվի հոկտեմբերի 4-12-ը Երեւանում մեկնարկող «Հայ Ֆեստ» վեցերորդ միջազգային թատերական փառատոնի ժամանակ:

«Հայ Ֆեստի» գլխավոր նպատակն է Հայաստանում ներկայացնել համաշխարհային մշակույթը եւ նպաստել հայ կատարողական արվեստի զարգացմանը: Թերեւս դա է պատճառը, որ այս տարի նույնպես փառատոնը հագեցած կլինի ժանրային բազմազանությամբ: Դրամատիկական, բացօթյա, տիկնիկային ներկայացումներից բացի հանդիսատեսը կտեսնի նաեւ պարային ու երաժշտական յուրահատուկ բեմադրություններ:

Մինչ փառատոնի մեկնարկը, երեկ տիկնիկային թատրոնում լրագրողների հետ հանդիպեց «Հայ Ֆեստ» փառատոնի նախագահ Արթուր Ղուկասյանը:

Ավանդույթի համաձայն փառատոնը կմեկնարկի շքերթով, այնուհետեւ միջոցառումը կշարունակվի Շառլ Ազնավուրի անվան հրապարակում: Իսկ երեկոյան Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնում տեղի կունենա պաշտոնական արարողություն եւ Ռուսաստանի «Չելովեկ» շարժման թատրոնի դերասանները կներկայացնեն «Խեղկատակի աղավաղված երեւակայությունը» ստեղծագործությունը:

«Փառատոնի նշանակալի իրադարձություններից է Սարոյանի հարյուրամյակին նվիրված միջազգային թատերական փառատոնի անցկացումը, որի ընթացքում սպասվում են բազմաթիվ հետաքրքրական ու ինքնատիպ ներկայացումներ: Երեւան կգա Թոդ Բրոնսկին, որ դերասան լինելուց բացի նաեւ սարոյանագետ է եւ հայտնի արձակագրի պատմվածքների հիման վրա գեղեցիկ ներկայացում կցուցադրի: Սարոյանական փառատոնին կմասնակցեն հայկական ինը թատրոններ՝ «Խամաճիկների թատրոն», «Մետրոն», «Համազգային», «Հենրիկ Մալյանի անվան» եւ այլն, իսկ փառատոնի օրագիրը կցուցադրվեն «Արարատ» հեռուստաալիքով», ասաց Արթուր Ղուկասյանը:

Այս տարի փառատոնի հատուկ հյուրերից է ԲԻՏԵՖ փառատոնի տնօրեն Վեստա Բոգոնովիչը: Վերջինիս հետ կկնքվի համաձայնագիր, որովհետեւ «Հայ Ֆեստն» ընդգրկվել է հարավային եւ արեւելյան Եվրոպայի հինգ լավագույն փառատոների ցանկում: Ըստ համաձայնագրի տեղի կունենան տարբեր մշակութային միջոցառումներ, կաջակցեն թատերարվեստի զարգացմանը, իսկ երիտասարդ ռեժիսորները կմասնակցեն տարբեր երիտասարդական փառատոների:

«Փառատոնի հատուկ հյուրերից է ժամանակի ամենահայտնի դրամատուրգներից Մարկ Ռավենհիլը, որը հայ դերասանների հետ համատեղ կբեմադրի «Կորսյալ դրախտ» պիեսը: Ներկայացումներով հանդես կգա գերմանական «Անտագոն թիաթր աքթիոն» թատրոնը «Թայմ աութ» բացօթյա շոուով, որն այս տարի Էդինբուրգում ճանաչվել է լավագույն թատերախումբը: Հայ հանդիսատեսը ծանոթ է թատերախմբի ոճին, որովհետեւ Անտագոնը 2004-ին նույնպես մասնակցել էր «Հայ Ֆեստ» փառատոնին», փաստեց Արթուր Ղուկասյանը: Փառատոնի օրերին կանադացի դերասան Շոն Ռուսոն կներկայացնի «Փուչիկների երկիր» յուրահատուկ համարը, ուր ավելի քան հազար փուչիկով կպատրաստի զգեստներ, ծաղիկներ ու անգամ «Հայ Ֆեստի» գունավոր պաստառը: Տեղի կունենա նաեւ Միհր թատրոնի «Սանասար եւ Բաղդասար» եւ Վահան Բադալյանի բեմադրած «Յոթ զգացողություններ» ներկայացումների պրեմիերաները:

«Հայ Ֆեստ» վեցերորդ միջազգային թատերական փառատոնի նշանաբանն է «Վերափոխենք խաղը»: Փառատոնի տնօրենը նշում է, որ նշանաբանը նման է կոչի՝ «Քաղաքը դարձնել ավելի գեղեցիկ ու մշակութային»:

Մշակույթ եւ քաղաքականություն

Արթուր Ղուկասյանը փաստում է, որ փառատոնի կազմակերպչական հարցերի հետ կապված ծագել էին մի շարք խնդիրներ քաղաքական ենթատեքստով:

«Հինգ տարվա ընթացքում բազմաթիվ թատերական խմբեր են մասնակցել «Հայ Ֆեստին», սակայն այս տարի շատ երկրների մշակույթի նախարարություններ անհասկանալիորեն հրաժարվեցին գումար տրամադրել, որպեսզի թատերախմբերը Երեւան այցելեն: Ավելի ուշ պարզվեց, թե մշակույթի նախարարությունները հրաժարվում են աջակցել, որովհետեւ Հայաստանը Ռուսաստանի գործընկերն է: Հենց այդ պատճառով Կառլշունովսկու հիանալի թատրոնը (Լիտվա) չկարողացավ գալ, մինչդեռ նախորդ տարի այդ նույն թատրոնը հրաշալի ելույթ ունեցավ Երեւանում: Սակայն մեկ շաբաթ անց Կառլշունովսկու թատրոնի գեղ. ղեկավարը՝ Աուդրա Կայտը զանգահարում է եւ հայտնում, որ իրենց գումար են տրամադրել, որպեսզի թատերախումբը հյուրախաղերով մեկնի Վրաստան: Չեմ հասկանում, թե քաղաքականությունն ինչու են կապում մշակույթի, թատրոնի հետ», ասում է նա:

Ավելի քան ութ երկրի թատերական խմբեր էլ օգոստոսի վերջերին՝ փառատոնի մեկնարկից մեկ ու կես ամիս առաջ հրաժարվել են գալ Հայաստան՝ վրաց-օսական հակամարտության պատճառով:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԽՈՍՔ ՀՐԱԺԵՇՏԻ

Ժողովրդի պատմությունից ծնված գրողը

Երկրի պարբերականներն անակնկալ, անսպասելի գուժեցին նրա մահվան լուրը:

Դեռ նոր էր բոլորել կյանքի վեցերորդ տասնամյակը եւ դեռ լսելի էին 60-ամյակի հանդիսության արձագանքները:

Սակայն, ճակատագիր է:

Իգնատ Մամյանն այլեւս չկա:

Նա այլեւս ֆիզիկապես չի կարող մասնակիցը լինել իր ժողովրդի ու հայրենի եզերքի մեծ ու փոքր անցուդարձին: Այսուհետեւ նրա ձայնը լսվելու է մեր պատմության խորքերից, սերունդներին կտակած արձակ եւ չափածո մատյանների էջերից: Նա, որ դժվարին ժամանակներում հանդգնություն ու համարձակություն ունեցավ գեղարվեստի նյութ դարձնել իր ժողովրդի պատմության արգելյալ էջերը, լինել հերոսական, սակայն վերջնական արդյունքում պարտված ֆիդայական շարժման եւ ողբերգականորեն պարտված հերոսների գեղարվեստական տարեգիրն ու փաստացի դատապաշտպանը, ինչպես դա արեցին իր ավագ գրչեղբայրներ Մուշեղ Գալշոյանն ու Խաչիկ Դաշտենցը:

Հայ ֆիդայիների ըմբոստ կերպարն ու շունչը բերեց հայ հասարակության առօրյա-ամենօրյա կյանք եւ նրա գրքերով ու հոդվածներով եւս հայրենանվեր մի սերունդ կրթվեց ու դաստիարակվեց՝ կարծես կազմ ու պատրաստ սպասելով հայոց ազատագրական պայքարի նոր փուլին:

Ինքը նման եղավ իր կերտած հերոսներին, ովքեր ոչ թե գեղարվեստական հնարք ու պատրանք էին, ոչ վերացական՝ այլ կոնկրետ իրեղեն ու իրական անհատներ: Նրա գրչի շնորհիվ վերոնշյալ անհատները՝ Սեւքարեցի Սաքոն, Նիկոլ Դումանը, Գեւորգ Չաուշը, Աղբյուր Սերոբը եւ հայ ֆիդայիների պայծառ համաստեղության մյուս դեմքերը մտան մեր ժողովրդի առօրյա կյանքի եւ գիտակցության խորքերը, մեզ՝ մեր բոլորիս վերստին մղելով ըմբոստության եւ աննահանջ, անսակարկ պայքարի:

Նրա սկսած մենախոսությունը հայ ֆիդայիների՝ հայոց լեռներում քայլող «բարկացած աստվածների» հետ, շատ շուտով վերածվեց երկխոսության՝ հանդինս համաժողովրդական լայն արձագանքի ու ակնածանքի:

Դրանով իսկ Իգնատ Մամյան-հայ գրողն ու քաղաքացին կատարեց իր պարտքն ու պարտավորվածությունը հայրենի ժողովրդի եւ պատմության առջեւ: Իր պաշտելի հերոսները՝ հայ քաջակորով ֆիդայիներն անդադրում որոնում էին հայրենիքի երջանկության բաբախող ծաղիկը:

Ինքը՝ շնորհաշատ բանաստեղծ, արձակագիր, հրապարակախոս Իգնատ Մամյանը գիտակցական ողջ կյանքում փնտրե՜ց, փնտրե՜ց ու վերստին փնտրեց հայրենիքի երջանկության անմահական ծաղիկը: Իրեն ծնած նույն այդ ժողովուրդը տեսավ ու խորապես զգաց իր զավակի անանձնական, անշահ ու անկաշառ դեգերումներն ու ջանքերը, կիրքն ու տենչը, եռանդն ու երազանքը եւ նրան գնահատեց: Իգնատ Մամյանը, այո՛, իր տքնանքով ու տվայտանքով, ոգու եւ մտքի գերլարումով եկավ կանգնելու այն մարդկանց կողքին ու շարքում, ովքեր հար ու հարատեւ լիցքավորելու են հայ ժողովրդի հավաքական միտքն ու գիտակցությունը, կենսական ներկայություն ունենալով մեր երկրի, ժողովրդի ու պատմության ոգեղեն կենսադաշտում:

Ահա թե ինչու ժողովուրդը ծանր զգացումներով ընդունեց նրա մահվան լուրը եւ հոգեհարազատության զգացումներով հրաժեշտ տվեց մեր հազարամյա հերոսական ու ողբերգական պատմությունից, հայոց խենթ-դժնդակ ճակատագրից ծնված գրողին՝ Իգնատ Մամյանին:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՊԱՐԱՅԻՆ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ

Հաղթանակը՝ հաղթանակին, սեր՝ պարին

Երեկ մեկնարկած Հայաստանի պարային առաջին օլիմպիադայի համաժողովը կայացավ Թեքեյան կենտրոնում, որը նախորդեց միջոցառման բացմանը: Համաժողովում օլիմպիադային մասնակցող բոլոր համույթների ղեկավարներին ներկայացրին գնահատման համակարգն ու չափանիշները, որոնք համընդհանուր են ողջ աշխարհի համար:

Առաջընթացի եւ պարարվեստի զարգացման համար էլ չափազանց կարեւոր է մրցակցայնությունը, ինչին հասնելու համար բավարար չեն մասնագիտական լավ տվյալներն ու ջանադրությունը, հարկավոր է նաեւ միջազգային ընդունված չափանիշներին տեղյակ լինել եւ պարուսույցներին ուղղորդել համընդհանուր մոտեցումների սկզբունքով դասավանդելուն: Այդ դեպքում Հայաստանի պարային օլիմպիադան կարող է հավակնել համաշխարհային հեղինակավոր պարային մրցույթներին հասնելու», ներկաներին վստահեցրեց Համաշխարհային պարային օլիմպիադայի կազմակերպիչ Անդրեյ Կակուլինը:

Միջազգային պարային ասոցիացիայի (IDO) փոխնախագահ Մայքլ Բենդը խոսելով իր ներկայացրած կազմակերպության ընդգրկունության և՛ մասնագիտական, և՛ աշխարհագրության մասին, ընդգծեց. «Հույս ունեմ, որ Հայաստանը Կատարողական արվեստի համահայկական ասոցիացիայի նախագահ Արտաշես Մետրոպյանի ջանքերով կմասնակցի մեր ամենամյա մրցույթներին պարարվեստի տարբեր ուղղություններում եւ արդեն այս օլիմպիադայի ընթացքում կանդամագրվի IDO-ին»:

Հայկական պարարվեստի վաստակավոր գործիչներ Վանուշ Խանամիրյանն ու Սուրեն Գյանջումյանն էլ ողջունելով օլիմպիադայի անցկացումը, ընդգծեցին, որ նորին, ժամանակակցին միշտ էլ անհրաժեշտ է հասու լինել՝ անաղարտ պահելով ազգային պարը: Նրանք մասնակիցներին նաեւ հորդորեցին. «Հավատացեք հաղթանակին ու պայքարեք դրա համար: Ինչ էլ լինի սիրեք պարը: Ժյուրիում կարգին տղերք են, չվախենաք՝ արդար կգնահատեն», հավելեց Վանուշ Խանամիրյանը:

Իսկ օլիմպիադայի 100 հայաստանյան եւ Ղարաբաղի համույթների 1500 մասնակիցներին բազմազգ ժյուրին գնահատելու է առանց ընդհանուր քննարկման, 10 բալանոց համակարգով: Մրցութային ծրագիրը կանցկացվի «Միկա» մարզադահլիճում սեպտեմբերի 26-27-ին եւ հաջորդ օրը կեզրափակվի գալա համերգով: Խաղարկվելու է 225 մրցանակային տեղ՝ 17 պարային ուղղություններում, 5 անվանակարգում, տարիքային խմբերն էլ 3-ն են՝ կրտսեր, միջին, ավագ: Վարպետության դասեր ու սեմինարներ կանցկացվեն պրոֆեսիոնալ մրցավարների համար: Հայաստանի պարային առաջին օլիմպիադայի կազմակերպիչներն են ՀՀ մշակույթի նախարարությունը, Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիան եւ Կատարողական արվեստի համահայկական ասոցիացիան:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ցուցահանդեսներ ի պատիվ Մինասի հոբելյանի

Ֆլորենցիայում գեղանկարիչ Մինաս Ավետիսյանի գործերի ցուցահանդես է կազմակերպվելու: Գաղափարը Ֆլորենցիայի «Պալացո Սպինելի» արվեստի եւ վերականգնման ինստիտուտի մասնագետներինն է: Նրանք այս տարի Հայաստանում էին Մինասի «Թորոս Ռոսլինի ծնունդը» որմնանկարը վերականգնելու համար: Այս մասին երեկ «Նովոստի» միջազգային մամուլի կենտրոնում խոսել է մշակույթի նախարարի խորհրդական Սոնա Հարությունյանը: Համաձայն ընթացող բանակցությունների, ցուցահանդեսն ամենայն հավանականությամբ տեղի կունենա եկող տարվա գարնանը՝ նկարչի ծննդյան 80-ամյակի նշման հոբելյանական միջոցառումների շրջանակներում:

2009-ի մայիսին ցուցահանդես կլինի Մոսկվայում, ըստ ամենայնի «Նոր մանեժում», որտեղ կցուցադրվեն հոկտեմբերի 23-ին ՀՀ Ազգային պատկերասրահում ցուցադրվելիք Մինասի գործերը: Ինչպես վստահեցրեց խորհրդականը, ցուցահանդեսներն ուղեկցվելու են դասական երաժշտության համերգներով, որոնց ծամկետները դեռ ճշտված չեն: Նկարչի գործերի հրատարակվելիք կատալոգում տեղ է գտել 1995-ին Հայաստան այցելած մեծահամբավ եվրոպացի արվեստագետ Վիլհելմ Շլինգի հեղինակած հոդվածը Մինասի ստեղծագործությանը նվիրված: Նկարչի թանգարանի տնօրեն Արման Ավետիսյանն էլ տեղեկացրեց, որ կատալոգը 1000 օրինակ տպաքանակով կհրատարակվի ամիս ու կեսից՝ Հայ մշակույթի զարգացման մոսկովյան հիմնադրամի աջակցությամբ:

Ն. Պ.

Իգոր Բուտմանի քառյակը Երեւանում

Այսօր «Հայկական ջազ 70» տոնակատարությունների հերթական համերգի ժամանակ Արամ Խաչատրյան համերգասրահում բացառիկ ելույթով հանդես կգա ռուս ջազմեն, սաքսոֆոնահար Իգոր Բուտմանի քառյակը: Խմբում հանդես են գալիս ճանաչված երաժիշտներ Անտոն Բառոնինը՝ դաշնամուր, Վիտալի Սոլոմոնովը՝ թավջութակ, Էդուարդ Զիզակը՝ հարվածային գործիքներ:

Քառյակը հիմնադրվել է 1999-ին եւ ռուսական լավագույն ջազ խմբերից է: Քառյակը մասնակցել է մի շարք հեղինակավոր փառատոների, համերգային ելույթներով հանդես եկել Իսրայելի, Թուրքիայի, ԱՄՆ-ի, եւ Եվրոպական բազմաթիվ երկրների հեղինակավոր բեմերում:

Համերգի տոմսեր չեն վաճառվելու, սակայն համերգի հովանավոր ՎՏԲ Հայաստան բանկը սեպտեմբերի 26-ին որոշ քանակությամբ անվճար տոմսեր կտրամադրի ջազի մոլի սիրահարներին:

Հ. Հ.

Գրիգորյանն ու Տեր-Սահակյանն արժանացան մեդալների

Վերջնագիծը հատեց շախմատի Եվրոպայի պատանեկան առաջնությունը, որն անցկացվում էր տարիքային հինգ խմբով: Հայտնի դարձան չեմպիոններն ու մրցանակակիրները: Հուրախություն հայ շախմատասերների, մրցանակակիրների թվում են նաեւ Սամվել Տեր-Սահակյանն ու Կարեն Գրիգորյանը, որոնք արժանացան համապատասխանաբար արծաթե եւ բրոնզե մեդալների:

Առաջատարների խմբում գտնվող մեր երկու շախմատիստները վերջին տուրից առաջ հավակնում էին մեդալների: Մրցանակային տեղերի հավակնորդների թիվը մեծ էր, ուստի մեդալների բախման հարցում կարկ եղավ դիմելու լրացուցիչ գործակիցների հաշվարկմանը: Բարեբախտաբար, այդ ցուցանիշով հայ շախմատիստները գերազանցեցին իրենց հիմնական հակառակորդներին եւ արժանացան մեդալների:

Մինչեւ 14 տարեկանների մրցաշարում Կարեն Գրիգորյանը ավարտական տուրում ոչ-ոքի խաղաց բելառուսցի Վլադիսլավ Կովալյովի հետ ու վաստակեց 7 միավոր: Բացի նրանցից, նույնքան միավոր ուներ նաեւ ֆրանսիացի Քրիստոֆ Սոշաչկին: Լրացուցիչ գործակիցներով Կարենին բաժին հասավ բրոնզե մեդալը, իսկ 2-րդ մրցանակակիր դարձավ Կովալյովը: Նրանց կես միավորով գերազանցեց չեմպիոն հռչակված ռուսաստանցի Իվան Բուկավշինը: Տարիքային այս խմբում Խաչատուր Երանյանը 6 միավորով 12-րդն էր, իսկ Հովհաննես Գաբուզյանը 5 միավորով գրավեց 36-րդ տեղը:

Մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարում էլ Սամվել Տեր-Սահակյանը 9-րդ տուրում ոչ-ոքի խաղաց իսպանացի Ախել Ռոմբալդոնիի հետ եւ 11 շախմատիստների հետ վաստակեց 6,5 միավոր: Սամվելին հաջողվեց լրացուցիչ գործակիցներով գերազանցել նրանց ու նվաճել արծաթե մեդալ: Բրոնզը բաժին հասավ հունգարացի Պետեր Պրոխազկային: Իսկ չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց 8 միավոր վաստակած ուկրաինացի Իլյա Նուզնիկը: Հայկ Վարդանյանը 6 միավորով 14-րդն էր: Հայկ Թամազյանը 4,5 միավորով գրավեց 59-րդ տեղը, իսկ Հայկ Մանասյանը 4 միավորով զբաղեցրեց 70-րդ հորիզոնականը:

Սամվել Տեր-Սահակյան

Կարեն Գրիգորյան

Մինչեւ 18 տարեկանների մրցաշարի մասնակից Վարդան Խոջայանը 5 միավորով գրավեց 27-րդ տեղը, իսկ Հովիկ Հայրապետյանը 4,5 միավորով 39-րդն էր: Այստեղ չեմպիոնը որոշվեց լրացուցիչ գործակիցներով: Ոսկե մեդալը նվաճեց իտալացի Խավիեր Վիլան: Մինչեւ 12 տարեկանների մրցաշարում էլ մեդալների բախումը կատարվեց ելնելով լրացուցիչ ցուցանիշներից: Հաջողությունն ուղեկցեց բուլղարացի Կիրիլ Բերբատովին, որը վաստակել էր 7,5 միավոր: Նորայր Թորոսյանը 5,5 միավորով 31-րդն էր, Վլադիմիր Կանջարյանը 5 միավորով գրավեց 38-րդ տեղը, իսկ Դավիթ Ավետիսյանը 4,5 միավորով զբաղեցրեց 62-րդ հորիզոնականը: Ամենակրտսեր տարիքային խմբում լրացուցիչ գործակիցներով Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսին արժանացավ թուրք շախմատիստ Ալի Մարանդին (7,5 միավոր): Մեր շախմատիստների ցուցանիշներն այսպիսին են. Մանուել Պետրոսյան՝ 5 միավոր (35-րդ տեղ), Արման Պետրոսյան՝ 5 (51-րդ տեղ), Գեորգի Շահնազարյան՝ 3 (99-րդ), Արման Հարությունյան՝ 3 (108-րդ):

Հայ շախմատիստուհիներից բոլորից հաջող հանդես եկավ մինչեւ 10 տարեկանների մրցաշարի մասնակից Սիրանուշ Ղուկասյանը: Նա 9 հնարավորից վաստակեց 6 միավոր ու գրավեց 13-րդ տեղը: Հասմիկ Շահբազյանը 5,5 միավորով 24-րդն էր: Եվրոպայի ամենակրտսեր չեմպիոնուհին ռուսաստանցի Լիզա Կիսելեւան է, որը ցույց տվեց բարձր արդյունք՝ 8 միավոր 9 հնարավորից: Մեր մյուս շախմատիստուհիների ցուցանիշներն այսպիսին են. Վարդուհի Քալաշյան՝ 4,5 (23-րդ տեղ, 18 տ.), Զառա Թունյան՝ 5 (22-րդ տեղ, 16 տ.), Լիանա Ավոյան՝ 4,5 (39-րդ տեղ, 16 տ.), Սվետլանա Միրզաբեկյան՝ 4 (57-րդ տեղ, 14 տ.), Արփի Ազիզբեկյան՝ 5,5 (19-րդ տեղ, 12 տ.): Տարիքային այդ խմբերում չեմպիոններ դարձան Կատերինա Նեմցովան՝ 7,5 (18 տ.), Նազի Պաիկիձե՝ 7,5 (16 տ.), Մերի Արաբիձե՝ 8 (14 տ.) եւ Աննա Ստյազկինան՝ 8 (12 տ.):

Շաքիլ Օ' Նիլը ելույթները կավարտի 2010-ի աշնանը

ԱՄՆ-ի բասկետբոլի ազգային ընկերակցության ներկայիս «գերաստղ» Շաքիլ Օ' Նիլը արդեն որոշել է մեծ սպորտին հրաժեշտ տալու օրը: Նա «Ֆինիքսի» կազմում հանդես կգա մինչեւ 2010-ի աշունը, երբ կավարտվի պայմանագիրն ակումբի հետ: Մարզական կարիերան ավարտելուց հետո Շաքիլ Օ' Նիլը կզբաղվի իրավաբանական գործունեությամբ:

Հանրահայտ բասկետբոլիստի մարզական կարիերան սկսվել է 1992-ին «Օռլանդոյում»: Նա այդ տարի արժանացավ «Տարվա լավագույն նորեկ» մրցանակին՝ աչքի ընկնելով նաեւ արդյունավետ խաղով (միջինը մեկ խաղում՝ 23,4 միավոր): 1995/96 մրցաշրջանից հետո Շաքիլ Օ' Նիլը 122 մլն դոլարի 7 տարվա պայմանագիր կնքեց «Լոս Անջելես Լեյկերսի» հետ, որի կազմում 3 անգամ նվաճեց ԱՄՆ-ի բասկետբոլի ազգային ընկերակցության չեմպիոնի տիտղոսը: Մեկ անգամ էլ նա չեմպիոն է հռչակվել «Մայամիում»: Այս թիմ Շաքիլ Օ' Նիլը տեղափոխվեց 2004-ի հուլիսին: Նրա փոխարեն «Լոս Անջելես Լեյկերս» տեղափոխվեցին «Մայամիի» բասկետբոլիստներ Կարոն Բաթլերը, Լամար Օդոմը, Բրայան Գրանտը:

2007/08-ի մրցաշրջանի կեսերին հանրահայտ բասկետբոլիստին կրկին փոխանակեցին, այս անգամ «Ֆինիքսի» խաղացողներ Շոն Մերիոնի եւ Մարկուս Բենքսի հետ: Սակայն «Ֆինիքսում» նրա գործերն այնքան էլ հաջող չեն ընթանում: Վնասվածքները խանգարում են Շաքիլ Օ' Նիլին լրիվ ուժով խաղալ, ինչն ազդել է բասկետբոլիստի արդյունավետության վրա (միջինը մեկ խաղում՝ 13,6 միավոր): Իսկ ընդհանուր առմամբ նա բասկետբոլի ազգային ընկերակցության պատմության մեջ ամենաարդյունավետ բասկետբոլիստներից մեկն է: Անցկացրած 1042 խաղում նա վաստակել է 26258 միավոր:

Վարուժան Հակոբյանն առաջատարներից է

ԱՄՆ-ում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարի 5-րդ տուրում Վարուժան Հակոբյանը ոչ-ոքի խաղաց Գրեգորի Կայդանովի հետ ու վաստակեց 3 միավոր: Հակոբյանը Բեսերայի, Օնիշչուկի եւ Կրիցի հետ բաժանում է 2-5-րդ տեղերը: Առաջատարը Վիկտոր Միխալեւսկին է, որը ոչ-ոքի ավարտելով պարտիան Հանս Ստեֆանսոնի հետ, վաստակեց 3,5 միավոր:

Տուրի միակ արդյունավետ ելքը գրանցվեց Բեսերա-Կրից պարտիայում, որում հաջողությունն ուղեկցեց սպիտակներով խաղացող շախմատիստին: Մյուս պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Հաշտություն կնքեցին Պերելշտեյնն ու Հարիկրիշնան, Միտոնն ու Օնիշչուկը: 6-րդ տուրում Հակոբյանը սեւերով կխաղա իսլանդացի Հանս Ստեֆանսոնի հետ, որը 1,5 միավորով Եվգենի Պերելշտեյնի հետ եզրափակում է աղյուսակը:

Վրացիներին թույլատրել են խաղալ սեփական դաշտում

ՖԻՖԱ-ն թույլատրել է Վրաստանի հավաքականին այսուհետեւ աշխարհի առաջնության ընտրական մրցախաղերը սեփական հարկի տակ անցկացնել: Այնպես որ հոկտեմբերի 11-ին Վրաստանի հավաքականը Կիպրոսի ընտրանուն կարող է հյուրընկալել Թբիլիսիի Բորիս Պայճաձեի անվան մարզադաշտում, որը 54 հազար նստելատեղ ունի:

Հիշեցնենք, որ Հարավային Օսիայում ստեղծված պատերազմական իրավիճակի պատճառով ՖԻՖԱ-ն վրացիներին արգելել էր ընտրական առաջին հանդիպումն իռլանդացիների հետ անցկացնել սեփական դաշտում: Այն տեղի էր ունեցել Գերմանիայի Մայնց քաղաքում: ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչը նշել է, որ ներկայումս Վրաստանում իրավիճակը նորմալ է եւ խաղերի անցկացման անվտանգությանը ոչինչ չի սպառնում:

Մրցաշրջան-2008-ում հայ ծանրորդները 55 մեդալ են նվաճել

Ալբանիայի Դուրես քաղաքում օրերս ավարտված ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում մեր մարզիկների հաջող մրցելույթներին էր նվիրված երեկ «Հայացք» ակումբում լրագրողների հանդիպումը ծանրամարտի հանրապետական ֆեդերացիայի նախագահ Սամվել Խաչատրյանի, օլիմպիական չեմպիոն Օգսեն Միրզոյանի եւ ծանրորդների հետ: Հիշեցնենք, որ մեր ծանրորդներից Առաքել Միրզոյանը (69 կգ) նվաճեց Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը, Հեղինե Եփրեմյանը (63 կգ), Սեւակ Սահակյանը (105 կգ) եւ Ռուբեն Ալեքսանյանը (գերծանր քաշ) դարձան Եվրոպայի փոխչեմպիոններ, իսկ Լիանա Մանուկյանը (58 կգ), Աղասի Աղասյանը (77 կգ) եւ Ալվան Մելիքյանը (85 կգ) տուն վերադարձան բրոնզե պարգեւներով:

Անդրադառնալով մեր երիտասարդ ծանրորդների ելույթներին, ֆեդերացիայի նախագահը այն գնահատեց գերազանց, նշելով, որ ընդհանուր առմամբ առաջնությանը մասնակցած մեր 11 ծանրորդներից 8-ն արժանացան մեդալների (Արամ Անդրիկյանը բրոնզե մեդալ նվաճեց հրում վարժությունում)՝ մեր հավաքականին պարգեւելով 18 մեդալ (3 ոսկե, 9 արծաթե, 6 բրոնզե): Թիմային հաշվարկով մեր հավաքականը զբաղեցրեց 2-րդ տեղը՝ ընդամենը 54 միավորով զիջելով առաջին տեղը գրաված Ռուսաստանի ծանրորդներին: Սամվել Խաչատրյանը նշեց, որ Ալբանիայում հանդես եկած երիտասարդ ծանրորդները վաղվա մեր հույսերն են եւ նրանցից լավագույնները տեղ կգտնեն 2012-ին Լոնդոնում կայանալիք օլիմպիադայի մասնակից ՀՀ ծանրամարտի հավաքականի կազմում:

Ֆեդերացիայի նախագահը նաեւ հակիրճ ամփոփեց մեր ծանրորդների ելույթներն ընթացիկ մրցաշրջանում: Նշենք, որ Սամվել Խաչատրյանը մարզաձեւի ֆեդերացիայի ղեկը ստանձնել է 2006-ին եւ այս երեք տարվա ընթացքում արդյունքներն իրենք խոսում են: Եթե 2006-ին մեր ծանրորդները միջազգային մրցապարեզներում նվաճել էին 47 մեդալ, հաջորդ տարի՝ 49, ապա այս տարի մեդալների նրանց հավաքածուում արդեն 55 պարգեւ կա:

Մրցաշրջանը մեր ծանրորդները սկսեցին Իտալիայում կայացած Եվրոպայի մեծահասակների առաջնությունում նվաճած 17 մեդալով: Մեր մարզիկներից չորսը հռչակվեցին Եվրոպայի չեմպիոն, 2-ը՝ փոխչեմպիոն: Մեդալների հաշվարկով Հայաստանի հավաքականը գրավեց առաջին տեղը: Այնուհետեւ հայ ծանրորդները գերազանց ելույթ ունեցան Կոլումբիայում կայացած աշխարհի երիտասարդական առաջնությունում: Մրցահարթակ դուրս եկած մեր չորս ծանրորդներն էլ դարձան մրցանակակիր: Առաքել Միրզոյանը, Արամ Անդրիկյանը, Ռուբեն Ալեքսանյանը դարձան աշխարհի փոխչեմպիոններ, Սեւակ Սահակյանը նվաճեց բրոնզե մեդալ: Ընդհանուր առմամբ մեր չորս ծանրորդները նվաճեցին 10 մեդալ:

Հաջողությունը շարունակվեց Ֆրանսիայում տեղի ունեցած Եվրոպայի պատանեկան առաջնությունում, որտեղ Հայաստանը ներկայացրին 2 աղջիկ եւ 3 տղա: Այստեղ էլ ընդհանուր առմամբ Հայաստանի պատվիրակները 7 մեդալ նվաճեցին: Ալլա Սամվելյանն ու Սմբատ Մարգարյանը դարձան Եվրոպայի փոխչեմպիոններ: Եվ իհարկե գլխավոր մրցումը Պեկինի օլիմպիական խաղերն էին: Սամվել Խաչատրյանը նշեց, որ երբ ընտրվեց ֆեդերացիայի նախագահ, իր առջեւ խնդիր էր դրվել, որպեսզի Պեկինում մեր ծանրորդները գոնե մեկ մեդալ նվաճեն: Փոխարենը Հայաստանը 3 բրոնզե մեդալ ունեցավ:

Մեր ծանրորդների հաջող ելույթների գրավականը Սամվել Խաչատրյանը համարում է մարզիչների, ֆեդերացիայի, օլիմպիական կոմիտեի եւ սպորտի ու երիտասարդության հարցերի նախարարության համատեղ, ներդաշնակ աշխատանքը: Նա հույս հայտնեց, որ առաջիկայում կաշխատեն ոչ միայն պահպանել նվաճած դիրքերը, այլեւ զարգացնել հաջողությունը: Ի դեպ, հաջորդ տարվանից, մինչեւ 23 տարեկանների համար անց է կացվելու Եվրոպայի երիտասարդական առաջնություն, ինչը հնարավորություն կտա մեր երիտասարդ ծանրորդներին մեդալներ նվաճել նաեւ տարիքային այդ խմբում, մրցակցային փորձ ձեռք բերել մինչեւ ազգային հավաքականում ընդգրկվելը:

Հայ ծանրորդների նվաճումները չեն կարող աննկատ մնալ ու չնպաստել մարզաձեւի հետագա մասսայականացմանը: Այս մասին խոսեց օլիմպիական չեմպիոն Օգսեն Միրզոյանը, որը բացի Բաղրամյան գյուղում հիմնած ծանրամարտի դպրոցից, ներկայում Երեւանի ծանրամարտի մարզադպրոցի տնօրենն է: Նա ուրախությամբ նշեց, որ հայկական ծանրամարտը վերջին տարիներին առաջընթաց է ապրում, վերականգնվում են բարի ավանդույթները, իսկ ծանրամարտով զբաղվողների թիվը տարեցտարի աճում է: Այսօր նրա ղեկավարած մարզօջախում 700 պարապող կա: Զգալի աշխուժություն է նկատվում նաեւ աղջիկների շրջանում: Եթե 2006-ին այս մարզաձեւով զբաղվում էր ընդամենը 7 աղջիկ, ապա այժմ նրանց թիվը 36-ն է: Օգսեն Միրզոյանն էլ կարեւորեց բոլոր շահագրգիռ կողմերի համատեղ աշխատանքը, որի պտուղներն այսօր քաղում ենք:

Եվրոպայի երիտասարդների չեմպիոն Առաքել Միրզոյանն էլ նշեց, որ ավագ ընկերների հաջողությունները ոգեւորում են ու խթան դառնում իրենց համար: Նորընծա չեմպիոնը շատ ուրախ է իր նվաճած ոսկե մեդալի համար եւ թիմակիցների անունից հավաստիացրեց, որ այսուհետեւ եւս կձգտեն բարձր պահել Հայաստանի մարզական պատիվը:

Երեւանի «Ադամանդ» աճուրդահրապարակային բորսայի հարթակում (Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1, 5-րդ հարկ) յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժամը 11.00-17.00 այլ լուծարվող կազմակերպությունների գույքի սակարկությունների հետ մեկտեղ պարբերաբար իրականացվում է նաեւ լուծարվող կազմակերպությունների գույքի սակարկությունների հետ մեկտեղ պարբերաբար իրականացվում է նաեւ լուծարվող «Շինում» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված գույքի անուրդային վաճառք: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ հեռ. 56-31-15 կամ 56-52-28:

«ՖԼՈՐԵՍ» ԱՃՈՒՐԴԻ ՏՈՒՆ ՍՊԸ-ն «Ակսոն» ԱՀ բորսայի հարթակում կազմակերպում է «Լենդբանկ» ՓԲԸ-ից ներկայացված տարածքի (վարչական շինություն) (ընդ. մակ. 314,8 քմ., հասցե՝ Երեւան, Ե. Քոչարի փող. 8) անուրդային վաճառքը՝ 436,8 մլն. դրամ մեկնարկային գնով: Անուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով 08.10.2008-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 11.00-17.00, մինչեւ 31.05.2009-ը՝ Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում: Տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 56-52-28:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/77 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Երեւան քաղաքի Ռիգայի փողոցի վերանորոգման եւ վերականգնման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 8550 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 9:30-ը:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/79 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւանի քաղաքապետարանի կարիքների համար Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 50-ամյակին նվիրված հուշարձանի մասնաշենքի՝ Բռնադատվածների հուշարձանի վերակառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 4700.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ, «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ -ի N 1247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողի քարտուղար Գ. Մարկոսյան:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11.30-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/80 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության կարիքների համար ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Ջերմուկ քաղաքի Կեչուտ թաղամասը քաղաքի ծախափնյա թաղամասի հետ կապող Կեչուտ-Ջերմուկ 3.7 կիլոմետր երկարությամբ ճանապարհի եւ ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Ջերմուկ քաղաքի կայանատեղերի հրապարակներով 0.6 կիլոմետր երկարությամբ երկու ուղի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15:30-ը:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-08/81 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Վայոց Ձորի մարզպետարանի կարիքների համար ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի Ջերմուկ քաղաքի Աջափնյակ թաղամասի 15 բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 8250 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ, «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի N 1150000088680300 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14:30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՑ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ

Հայտարարության սույն տեքստը հաստատված է մրցույթի հանձնաժողովի 2008 թվականի սեպտեմբերի 24-ի թիվ 2 որոշմամբ եւ հրապարակվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի համաձայն

Մրցույթի ծածկագիրը՝ ՊԳԳ - ԱՊՁԲ - 08/152

Պատվիրատուն՝ Պետական գնումների գործակալությունը, որը գտնվում է ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ հասցեում հայտարարում է բաց մրցույթ, որն անցկացվելու է մեկ փուլով:

Մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակցին սահմանված կարգով կառաջարկվի կնքել «Պետության կարիքների համար ավտոմեքենայի մատակարարման» պետական գնման պայմանագիր (այսուհետեւ՝ պայմանագիր):

Գնման առարկա է հանդիսանալու պետության կարիքների համար ավտոմեքենայի ձեռքբերումը:

Կնքվելիք պայմանագրի կատարման ժամկետը պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու օրվանից մինչեւ 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածն է:

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7 հոդվածի պայմանների համաձայն, գնումներին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր անձինք, կարող են մասնակցել մրցույթին անկախ նրանց՝ օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն, քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Մրցույթի հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է դիմել պատվիրատուին մինչեւ սույն հայտարարությունը հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 28-րդ օրվա ժամը՝ 12:00-ն:

Մրցույթի հրավեր տրամադրելու համար պահանջվում է վճար՝ 700 ՀՀ դրամ գումարի չափով, որը պետք է փոխանցվի, «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 24723006615 8 հաշվեհամարին: Պատվիրատուն պարտավորվում է պահանջվող վճարի անդորրագիրը ստանալուց հետո՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, մրցույթի հրավերը ու նշված վճարի հաշվին կատարված ծախսերի անդորրագիրը տրամադրել մրցույթի հրավեր ստանալու պահանջ ներկայացրած անձին:

Մրցույթի հայտերն անհրաժեշտ է ներկայացնել «Պետական գնումների գործակալություն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությանը, ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, 115 սենյակ հասցեով, մինչեւ սույն հայտարարությունը հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը՝ 12:00-ն եւ դրանք պետք է կազմված լինեն հայերեն:

Մասնակիցների որակավորման չափանիշների՝ մրցույթի հրավերով սահմանված պայմաններին համապատասխանությունը գնահատելու համար, մասնակիցները պետք է պատվիրատուին ներկայացնեն մրցույթի հրավերով նախատեսված փաստաթղթեր:

Պետական գնումների գործակալություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԲԱՑ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ

Հայտարարության սույն տեքստը հաստատված է մրցույթի հանձնաժողովի 2008 թվականի սեպտեմբերի 25-ի թիվ 2 որոշմամբ եւ հրապարակվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի համաձայն

Մրցույթի ծածկագիրը՝ ՊԳԳ - ԱՊՁԲ - 08/153

Պատվիրատուն՝ Պետական գնումների գործակալությունը, որը գտնվում է ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ հասցեում հայտարարում է բաց մրցույթ, որն անցկացվելու է մեկ փուլով:

Մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակցին սահմանված կարգով կառաջարկվի կնքել «Պետության կարիքների համար ավտոպահեստամասերի ձեռքբերման» պետական գնման պայմանագիր (այսուհետեւ՝ պայմանագիր):

Գնման առարկա է հանդիսանալու պետության կարիքների համար ավտոպահեստամասերի ձեռքբերումը:

Կնքվելիք պայմանագրի կատարման ժամկետը պայմանագիրը ուժի մեջ մտնելու օրվանից մինչեւ 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածն է:

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 7 հոդվածի պայմանների համաձայն, գնումներին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր անձինք, կարող են մասնակցել մրցույթին անկախ նրանց՝ օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն, քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Մրցույթի հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է դիմել պատվիրատուին մինչեւ սույն հայտարարությունը հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 28-րդ օրվա ժամը՝ 17:00-ն:

Մրցույթի հրավեր տրամադրելու համար պահանջվում է վճար՝ 825 ՀՀ դրամ գումարի չափով, որը պետք է փոխանցվի, «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի 24723006615 8 հաշվեհամարին: Պատվիրատուն պարտավորվում է պահանջվող վճարի անդորրագիրը ստանալուց հետո՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, մրցույթի հրավերը ու նշված վճարի հաշվին կատարված ծախսերի անդորրագիրը տրամադրել մրցույթի հրավեր ստանալու պահանջ ներկայացրած անձին:

Մրցույթի հայտերն անհրաժեշտ է ներկայացնել «Պետական գնումների գործակալություն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությանը, ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, 115 սենյակ հասցեով, մինչեւ սույն հայտարարությունը հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 30-րդ օրվա ժամը՝ 17:00-ն եւ դրանք պետք է կազմված լինեն հայերեն:

Մասնակիցների որակավորման չափանիշների՝ մրցույթի հրավերով սահմանված պայմաններին համապատասխանությունը գնահատելու համար, մասնակիցները պետք է պատվիրատուին ներկայացնեն մրցույթի հրավերով նախատեսված փաստաթղթեր:

Պետական գնումների գործակալություն

United Nations Development Programme

UNDP Armenia

Հայտերի ներկայացման հրավեր

«Հայաստանում ազատ լրատվամիջոցների կարողությունների կառուցում» ծրագրի շրջանակներում, ՄԱԶԾ-ն նախաձեռնում է ծրագրային նոր տարր, որի նպատակն է հայաստանյան հասարակությունում հանդուրժողականության խթանման գործում լրատվամիջոցների դերի բարձրացումը: Այս ծրագրային տարրն ուղղված է բազմակարծության եւ ազատ կարծիքի արտահայտման խթանմանը, ինչպես նաեւ լրատվամիջոցների հանդեպ հասարակական վերահսկման աճին:

Այս նպատակով ՄԱԶԾ հայաստանյան գրասենյակը հրավիրում է ԶԼՄ ոլորտում աշխատող (լրատվամիջոցներ, ԶԼՄ ուսուցողական կազմակերպություններ, կրթական հաստատություններ, ԶԼՄ ոլորտում գործող ՀԿ-ներ) բոլոր հետաքրքրված կազմակերպություններին ներկայացնել «Հետաքրքրվածության հայտը» Ուսուցանողների համար դասընթացին (ToT) մասնակցելու համար:

Հայտեր կարող են ներկայացնել՝

Հայաստանի տարածքում գործող եւ ՀՀ օրենսդրությամբ գրանցված ԶԼՄ ոլորտում աշխատող կազմակերպությունները: Մրցույթի մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք այցելել ՄԱԶԾ ինտերնետային կայքի **www.undp.am** մրցույթներ բաժինը:

Մրցույթի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություններ պարունակող փաստաթղթերի փաթեթը կարող եք ստանալ ՄԱԶԾ գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝ Հայաստան, Երեւան-0010, Պետրոս Ադամյան փ. 14:

Ցուցահանդես Հալեպում

Հայաստանի Հանրապետության առեւտրաարդյունաբերական պալատը 2008-ի դեկտեմբերի առաջին տասնօրյակում Սիրիայի Հալեպ քաղաքում կազմակերպում է հայկական ապրանքների ցուցահանդես-վաճառք: Ցուցահանդեսի հիմնական ուղղություններն են՝ արդյունաբերական ապրանքներ, սնունդ, բարձր տեխնոլոգիաներ, շինարարություն, դեղագործություն, գորգագործություն եւ ձեռարվեստ, գրահրատարակչական գործ եւ այլն:

Մասնակցել ցանկացողները կարող են դիմել ՀՀ ԱԱՊ (հեռ. 56-01-84 (+124), 091-208-428):

Հայտերի վերջնաժամկետը՝ 20 նոյեմբերի:

Արտաքին աուդիտի մրցույթի հայտարարություն

2007 թվականի սեպտեմբերի 18-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից թիվ 20 վարկային գործունեության արտոնագրով գրանցված «Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն առեւտրային կոոպերատիվը 2009 թվականի գործունեության տարեկան արտաքին աուդիտ անցկացնելու նպատակով հայտարարում է մրցույթ:

Խնդրում ենք ներկայացնել գրավոր հայտերը տեխնիկական եւ ֆինանսական առաջարկություններով հետեւյալ հասցեով՝

«Ֆարմ Կրեդիտ Արմենիա» ՈՒՎԿ ԱԿ
Քաջազնունի փողոց թիվ 18
ՀՀ, ք. Երեւան, 0018
Հեռ: 0037410 55 60 86, 55 07 84, 55 08 31
Ֆաքս: 0037410 55 07 84
Էլ.փոստ: fca@fca.am

Հայտերի վերջնաժամկետը՝ 31 հոկտեմբերի 2008թ.

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ

«Կապան-Էներժի» ՓԲԸ դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝ Սյունիքի մարզում Կապան-Քաջարան մայրուղու 12-րդ կիլոմետրի վրա գտնվող «Ողջի-1» ՀԷԿ-ի կառուցման ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու համար:

ք. Կապան, Հալիձոր թաղամաս ՀԷԿ-3
հեռ. (0 285) 5 26 19 091 40-86-84 ֆաքս 27-12-82
kapan-energie@netsys.am

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/43 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի կարիքների համար «Կոլեկտորադրենաժային ցանցի մաքրում եւ ընթացիկ նորոգում» ծրագրով նախատեսված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման ու սահմանված կարգով փորձաքննության անցկացման աշխատանքների նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1200.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ N 247010010343 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, համաձայնողի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ Գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 14:30-ն:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 25.09.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: